

ΤΟΣΟ
ΠΟΛΥ
ΝΕΡΟ

RAYMOND CARVER

ΤΟΣΟ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ
ΚΟΝΤΑ
ΣΤΟ
ΣΠΙΤΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

Η σειρά των βιβλίων του συγγραφέα όπως παρατίθεται στην παρούσα συγκεντρωτική έκδοση ακολουθεί τη χρονολογία έκδοσης των πρωτότυπων έργων του.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βιογραφικό του Ρέιμοντ Κάρβερ.....11

Γιώργος Τζώρτζης, Raymond Carver: Η τέχνη της επιβίωσης... 15

ΛΟΙΠΟΝ, ΘΑ ΠΑΨΕΙΣ, ΣΕ ΠΑΡΑΚΑΛΩ;

Χοντρός39

Γείτονες46

Η ιδέα.....54

Δεν είναι αυτοί ο άντρας σου 60

Είστε γιατρός;69

Ο πατέρας.....79

Δεν είπα κανείς τίποτα 82

Εξήντα εκτάρια102

Τι γίνεται στην Αλάσκα; 118

Νυχτερινό σχολείο.....134

Συλλέκτες.....142

Τι κάνετε στο Σαν Φρανσίσκο;..... 151

Η γυναίκα του φοιτητή162

Ελάτε στη θέση μου..... 173

Ο Τζέρι, η Μόλι και ο Σαμ	194
Γιατί, αγόρι μου;	211
Οι πάπιες	218
Τι λες γι' αυτό;	226
Ποδήλατα, μύες, τσιγάρα	236
Τι συμβαίνει;	249
Σινιάλα	261
Λοιπόν, θα πάψεις, σε παρακαλώ;	270

ΑΡΧΑΡΙΟΙ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	299
Γιατί δεν χορεύετε;	303
Σκόπευτρο	311
Πού έχουν πάει όλοι;	317
Κιόσκι	333
Θέλεις να δεις κάτι;	346
Μια περιπέτεια	357
Μια μικρή παρηγοριά	379
Πες στις γυναίκες ότι φεύγουμε	418
Αν είναι το θέλημά σου	438
Τόσο πολύ νερό τόσο κοντά στο σπίτι	465
Μουγγός	493
Πίτα	518
Η γαλήνη	529
Δικό μου	538
Απόσταση	541
Αρχάριοι	555
Κάτι ακόμα	588

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	595
ΕΠΙΜΕΤΡΟ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ	609

ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ

Φτερά	621
Το σπίτι του Σεφ	647
Συντήρηση	655
Το κουπέ	667
Μια μικρή παρηγοριά.....	679
Βιταμίνες	711
Με προσοχή.....	731
Από πού τηλεφωνώ	746
Το τρένο	766
Πυρετός	776
Το χαλινάρι	806
Καθεδρικός ναός	830

Λοιπόν, θα πάψεις,
σε παρακαλώ;

Για τη *Μαριάν*

Χοντρός

Να 'μαστε λοιπόν με καφέ και τσιγάρα στις φίλης μου της Ρίτας, να της λέω τα καθέκαστα.

Ακούστε τι της λέω.

Είναι αργά το βράδυ μιας Τετάρτης που δε λέει να τελειώσει, όταν ο Χερμπ καθίζει τον χοντρό σ' ένα απ' τα τραπέζια μου.

Αυτός ο χοντρός είναι ο πιο χοντρός άνθρωπος που έχω δει ποτέ μου, αν και είναι αρκετά καλοβαλμένος και ντυμένος στην πένα. Τα πάντα πάνω του είναι πελώρια. Εκείνα όμως που είχαν χαραχτεί στη μνήμη μου ήταν τα δάχτυλά του. Καθώς στέκομαι στο διπλανό τραπέζι να πάρω παραγγελία από ένα ηλικιωμένο ζευγάρι, το πρώτο πράγμα που παρατηρώ είναι τα δάχτυλά του. Δείχνουν τρεις φορές τα δάχτυλα ενός κανονικού ανθρώπου – μεγάλη, χοντρά, αφράτα δάχτυλα.

Περνάω απ' τα υπόλοιπα τραπέζια μου, μια παρέα από τέσσερις επιχειρηματίες, πολύ απαιτητικοί, άλλη μια με τέσσερα άτομα, τρεις άντρες και μια γυναίκα, και το ηλικιωμένο ζευγάρι. Ο Λέανδρος έχει ήδη φέρει νερό στον χοντρό, κι εγώ του δίνω όσο χρόνο θέλει, μέχρι να αποφασίσει για τα περαιτέρω.

Καλησπέρα, του λέω. Να σας εξυπηρετήσω; του λέω.

Ρίτα, ήταν πελώριος, αληθινά πελώριος.

Καλησπέρα, μου λέει. Χαίρετε. Ναι, μου λέει. Νομίζω, είμαστε έτοιμοι να παραγγείλουμε τώρα, λέει.

Μιλούσε έτσι, μ' αυτόν τον τρόπο – παράξενα, καταλαβαίνεις. Και κάθε τρεις και λίγο, φυσούσε και ξεφυσούσε τη μύτη του.

Θα έλεγα να αρχίζαμε με σαλάτα του Καίσαρα, λέει. Και στη συνέχεια, ένα πιάτο σούπα με εξτρά ψωμί και βούτυρο, σας παρακαλώ. Θα έλεγα και τα παιδάκια, μου λέει. Και ψητή πατάτα με ξινή σάλτσα. Για επιδόρπιο βλέπουμε αργότερα. Σας ευχαριστώ πολύ, μου λέει, και μου επιστρέφει τον κατάλογο.

Θεέ μου, Ρίτα, πού να 'βλεπες εκείνα τα δάχτυλα.

Τρέχω στην κουζίνα και περνάω την παραγγελία στον Ρούντι που την παίρνει στραβομουτσουνιάζοντας. Ξέρεις τώρα ο Ρούντι. Έτσι είναι ο Ρούντι πάνω στη δουλειά.

Καθώς βγαίνω απ' την κουζίνα, η Μάργκο – σου έχω πει για τη Μάργκο; Αυτή που έχει βάλει στο μάτι τον Ρούντι; Μου λέει η Μάργκο, ποιος είναι αυτός ο χοντρομπαλάς, ο δικός σου; Τι βόδι!

Τώρα, αυτό είναι μέρος της ιστορίας. Πιστεύω πως πραγματικά είναι μέρος της ιστορίας.

Ετοιμάζω τη σαλάτα του Καίσαρα εκεί μπροστά του, εκείνος να παρακολουθεί την κάθε μου κίνηση, αλείφοντας στο μεταξύ φέτες βούτυρο και τακτοποιώντας τις σε μian άκρη, φυσώντας και ξεφυσώντας όλη την ώρα. Εν πάση περιπτώσει, είμαι τόσο στην τσίτα, που ρίχνω το ποτήρι με το νερό πάνω του.

Λυπάμαι πολύ, του λέω. Πάντα έτσι γίνεται, όταν βιάζεσαι. Λυπάμαι πολύ, του λέω. Είστε εντάξει; του λέω. Θα φωνάξω αμέσως τον μικρό να καθαρίσει.

Δεν είναι τίποτα, λέει. Εντάξει είμαι, λέει, και ξεφυσάει. Μη στενοχωριέστε, εντάξει είμαστε, λέει. Χαμογελάει και κουνάει το χέρι του, καθώς πάω να φωνάξω τον Λέανδρο, κι όταν επιστρέφω

για να σερβίρω τη σαλάτα, βλέπω ότι ο χοντρός έχει καταβροχθίσει όλο το ψωμί με το βούτυρο.

Λίγο αργότερα, όταν του ξαναφέρνω ψωμί, έχει αποτελειώσει και τη σαλάτα. Έχεις δει πόσο είναι μια σαλάτα του Καίσαρα; Είστε πολύ ευγενική, μου λέει. Αυτό το ψωμί είναι θεσπέσιο, λέει. Σας ευχαριστώ, του λέω.

Πραγματικά, είναι πολύ καλό, λέει, και το εννοώ. Δεν απολαμβάνουμε τακτικά τέτοιο ψωμί, λέει.

Από πού είστε; τον ρωτάω. Δεν νομίζω να σας έχω ξαναδεί, του λέω.

Δεν είναι και από τις φάτσες που ξεχνιούνται εύκολα, χαχάνισε η Ρίτα.

Από το Ντένβερ, μου λέει.

Δεν συνεχίζω την κουβέντα, αν και με τρώει η περιέργεια.

Η σούπα σας έρχεται σε λίγα λεπτά, κύριε, του λέω, και πηγαίνω να τσεκάρω πώς παν τα πράγματα στην παρέα με τους τέσσερις επιχειρηματίες, τους πολύ απαιτητικούς.

Καθώς του σερβίρω τη σούπα, βλέπω ότι το ψωμί έχει εξαφανιστεί και πάλι. Χώνει την τελευταία μπουκιά στο στόμα του.

Πιστέψτε με, λέει, δεν τρώμε πάντα έτσι, λέει. Ξεφυσάει. Να μας συγχωρείτε, λέει.

Μη σας απασχολεί καθόλου αυτό, σας παρακαλώ πολύ, λέω. Μου αρέσει να βλέπω έναν άντρα να τρώει και να το απολαμβάνει, του λέω.

Δεν ξέρω, λέει. Μάλλον αυτό είναι. Ξεφυσάει. Τακτοποιεί την πετσέτα του. Έπειτα πιάνει το κουτάλι του.

Θεέ μου, τι χοντρός! λέει ο Λέανδρος.

Αυτό δεν αλλάζει, λέω, γι' αυτό σκάσε.

Φέρνω άλλο ένα πανεράκι ψωμί και βούτυρο. Πώς ήταν η σούπα σας; λέω.

Σας ευχαριστώ, ωραία, μου λέει. Πολύ ωραία, λέει. Σφουγγίζει

τα χείλη και σκουπίζει το πιγούνι του. Κάνει ζέστη εδώ μέσα ή εμένα μου φαίνεται; λέει.

Όχι, όντως κάνει ζέστη, λέω.

Να βγάλουμε καλύτερα το σακάκι μας, λέει.

Ελάτε, βγάλτε το, του λέω. Πρέπει να νιώθει κανείς άνετα, λέω.

Αυτό είν' αλήθεια, λέει. Αυτό κι αν είναι αλήθεια, λέει.

Βλέπω όμως μετά από λίγο ότι εξακολουθεί να φοράει το σακάκι του.

Οι μεγάλες μου παρέες έχουν τώρα φύγει, όπως και το ηλικιωμένο ζευγάρι. Το μαγαζί αδειάζει. Την ώρα που σερβίρω στον χοντρό τα παιδάκια και την ψητή πατάτα, καθώς και λίγο ακόμα ψωμί με βούτυρο, είναι ο μόνος που έχει μείνει.

Ρίχνω μπόλικη ξινή σάλτσα στην πατάτα του. Γαρνίρω τη σάλτσα του με μπέικον και φρέσκο κρεμμύδι. Του φέρνω κι άλλο ψωμί με βούτυρο.

Όλα εντάξει; τον ρωτάω.

Τέλεια, μου λέει και ξεφυσάει. Εξαιρετικά, λέει, σας ευχαριστώ, και ξεφυσάει και πάλι.

Απολαύστε το δείπνο σας, λέω. Σηκώνω το καπάκι της ζαχαριέρας και κοιτάω μέσα. Κουνάει το κεφάλι του και εξακολουθεί να με κοιτάζει, μέχρι που απομακρύνομαι.

Ξέρω τώρα πως κάτι γύρευα. Δεν ξέρω όμως τι.

Τι γίνεται με τον σαπιοκοιλιά σου; Αυτός θα σε ξεποδαριάσει, λέει η Χάριет. Την ξέρεις τη Χάριет.

Για επιδόρπιο, λέω στον χοντρό, υπάρχει Πράσινο Φανάρι Σπέσιαλ*, που είναι πουτίγκα με κρέμα, ή τσιζ κέικ, ή παγωτό βανίλια, ή ανανάς σερμπέτι.

Δεν σας καθυστερούμε, όμως; λέει ξεφυσώντας με ανήσυχο βλέμμα.

* Πράσινο Φανάρι: ήρωας των αμερικάνικων κόμικς.

Καθόλου, λέω. Ούτε κουβέντα, λέω. Με την άνεσή σας, λέω. Θα σας φέρω λίγο ακόμη καφέ, ώσπου να αποφασίσετε.

Θα είμαστε ειλικρινείς μαζί σας, λέει. Ανακάθεται στην καρέκλα του. Θα προτιμούσαμε το Σπέσιαλ, αλλά θα παίρναμε επίσης και το παγωτό βανίλια. Με λίγες σταγόνες σιρόπι σοκολάτας, παρακαλώ. Σας είχαμε προειδοποιήσει ότι πεινούσαμε, λέει.

Πηγαίνω στην κουζίνα να ετοιμάσω η ίδια το επιδόρπιο, και ο Ρούντι μού λέει, η Χάριετ λέει πως σου έλαχε ένας χοντρομπαλάς απ' το τσίρκο. Αλήθεια λέει;

Ο Ρούντι έχει βγάλει τώρα την ποδιά και τον σκούφο του, καταβαίνεις τώρα.

Ρούντι, είναι χοντρός, αλλά δεν είναι μόνο αυτό.

Ο Ρούντι βάζει απλώς τα γέλια.

Μου φαίνεται ότι ψιλογουστάρει τα χοντρά, λέει.

Ρούντι, για μάζεψε τη γλώσσα σου, λέει η Τζόαν, που μπαίνει αυτήν τη στιγμή στην κουζίνα.

Αρχίζω να ζηλεύω, λέει ο Ρούντι στην Τζόαν.

Σερβίρω το Σπέσιαλ στον χοντρό και βάζω δίπλα κι ένα μεγάλο μπολ παγωτό βανίλια με σιρόπι σοκολάτας.

Ευχαριστούμε, λέει.

Παρακαλώ, παρακαλώ, λέω – κι ένα συναίσθημα με κυριεύει.

Είτε το πιστεύετε είτε όχι, δεν τρώμε πάντα έτσι.

Εγώ όσο κι αν φάω, δεν βάζω κιλό πάνω μου, λέω. Θα 'θελα να παχύνω λίγο, λέω.

Όχι, λέει. Αν ήταν στο χέρι μας, δεν θα το θέλαμε. Αλλά δεν είναι, βλέπετε.

Έπειτα πιάνει το κουτάλι του κι αρχίζει να τρώει.

Και μετά; λέει η Ρίτα, ανάβοντας ένα απ' τα τσιγάρα μου και τραβώντας την καρέκλα της στο τραπέζι. Αυτή η ιστορία αρχίζει να αποκτά ενδιαφέρον, λέει.

Αυτό είν' όλο. Δεν έχει άλλο. Τρώει τα επιδόρπιά του και φεύ-

γει, κι έπειτα εγώ με τον Ρούντι πάμε σπίτι. Τι χοντρομπαλάς, λέει ο Ρούντι και τεντώνεται όπως όταν είναι κουρασμένος. Ύστερα βάζει τα γέλια και συνεχίζει να βλέπει τηλεόραση.

Βάζω να βράζει νερό για τσάι και κάνω ένα ντους. Βάζω το χέρι στη μέση μου και σκέφτομαι τι θα γινόταν αν είχα παιδιά κι ένα απ' αυτά κατέληγε να γίνει έτσι, τόσο χοντρό.

Ρίχνω το νερό στην τσαγιέρα, τακτοποιώ τα φλιτζάνια, τη ζαχαριέρα, την κρέμα γάλακτος και πάω το δίσκο στον Ρούντι. Δες και το είχε στο μυαλό του, ο Ρούντι λέει, ήξερα έναν χοντρό κάποτε, δύο για την ακρίβεια, πραγματικά πολύ χοντρούς, όταν ήμουν παιδί. Θεέ μου, σκέτοι κουβάδες. Δεν θυμάμαι πώς τους έλεγαν. Χοντρός, αυτό ήταν το μόνο όνομα αυτού του παιδιού. Χοντρό τον λέγαμε, αυτό το παιδί που έμενε δίπλα μας. Ήταν γειτονόπουλο. Το άλλο παιδί ήρθε στη γειτονιά αργότερα. Τον έλεγαν Παρτάλα. Όλοι τον φώναζαν Παρτάλα, εκτός απ' τους δασκάλους. Ο Χοντρός και ο Παρτάλας. Κρίμα που δεν έχω καμιά φωτογραφία τους, λέει ο Ρούντι.

Δεν ξέρω τι να πω, κι έτσι πίνουμε το τσάι μας και σε λίγο σηκώνομαι να πάω για ύπνο. Ο Ρούντι σηκώνεται κι εκείνος, κλείνει την τηλεόραση, κλειδώνει την εξώπορτα κι αρχίζει να ξεντύνεται.

Ξαπλώνω στο κρεβάτι και πιάνω την άκρη γυρισμένη μπρούμυτα. Όμως, χωρίς χρονοτριβή, αμέσως μόλις σβήνει το φως και ξαπλώνει στο κρεβάτι, ο Ρούντι αρχίζει. Γυρίζω ανάσκελα και προσπαθώ να χαλαρώσω, αν και δεν έχω διάθεση. Εδώ είναι όμως το θέμα. Όταν μπαίνει μέσα μου, νιώθω ξαφνικά να είμαι χοντρή. Νιώθω να είμαι τρομακτικά χοντρή, τόσο χοντρή που ο Ρούντι μοιάζει ανύπαρκτος, λες και απλώς δεν υπάρχει.

Παράξενη ιστορία, λέει η Ρίτα, καταλαβαίνω όμως ότι δεν μπορεί να βγάλει συμπέρασμα.

Νιώθω ψυχοπλάκωμα. Δεν έχω όμως καμιά διάθεση να συνεχίσω μαζί της. Της είπα ήδη πάρα πολλά.

ΧΟΝΤΡΟΣ

Κάθεται και περιμένει, περνώντας τα κουκλίστικα δάχτυλα στα μαλλιά της.

Τι να περιμένει; Θα 'θελα να ξέρω.

Είναι Αύγουστος.

Η ζωή μου θ' αλλάξει. Το νιώθω.

Αρχάριοι

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Γουίλιαμ Λ. Σταλ, Μορίν Π. Κάρολ

Γιατί δεν χορεύετε;

Στην κουζίνα, έβαλε άλλο ένα ποτό και έριξε μια ματιά στα έπιπλα της κρεβατοκάμαρας στην μπροστινή αυλή. Το στρώμα ήταν γυμνό και τα ριγέ χρωματιστά σεντόνια ακουμπισμένα δίπλα σε δυο μαξιλάρια, στη σιφονιέρα. Κατά τα άλλα, όλα έμοιαζαν όπως περίπου ήταν στην κρεβατοκάμαρα – κομοδίνο και πορτατίφ απ' τη δική του μεριά του κρεβατιού, κομοδίνο και πορτατίφ απ' τη δική της. Η μεριά του και η μεριά της. Αυτό σκεφτόταν ρουφώντας το ουίσκι του. Η σιφονιέρα βρισκόταν κάνα δυο μέτρα από το πόδι του κρεβατιού. Το πρωί είχε αδειάσει τα συρτάρια μέσα σε κούτες και είχε αφήσει τις κούτες στην τραπεζαρία. Δίπλα στη σιφονιέρα υπήρχε μια φορητή θερμάστρα. Μια ψάθινη καρέκλα με ένα πολύχρωμο μαξιλάρι ακουμπούσε στο πόδι του κρεβατιού. Τα αστραφτερά αλουμινένια έπιπλα της κουζίνας έπιαναν ένα μέρος απ' το δρομάκι. Μια κίτρινη μουσελίνα, υπερβολικά μεγάλη, δώρο, σκέπαζε το τραπέζι και κρεμόταν στο πλάι. Πάνω στο τραπέζι υπήρχε μια γλάστρα με φτέρη κι ακόμα ένα κουτί ασημένια μαχαιροπίρουνα, δώρο κι αυτά. Ένα μεγάλο έπιπλο τηλεόρασης ήταν ακουμπισμένο σε ένα χαμηλό

τραπεζάκι και κάνα δυο μέτρα πιο πέρα βρίσκονταν ένας καναπές, μια καρέκλα και ένα λαμπατέρ. Είχε τραβήξει μια μπαλαντέζα απ' το σπίτι και τα 'χε όλα στο ρεύμα, τα πάντα δούλευαν. Το γραφείο ήταν στριμωγμένο μπροστά στην πόρτα του γκαράζ. Πάνω στο γραφείο υπήρχαν μερικά σκεύη, ένα ρολόι τοίχου και δύο κορνιζαρισμένες αφίσες. Στο δρομάκι υπήρχε ακόμα μια κούτα με φλιτζάνια, ποτήρια και πιάτα, όλα τους τυλιγμένα σε εφημερίδες. Εκείνο το πρωί είχε ξεκαθαρίσει τα ττουλάπια, και εκτός από τις τρεις κούτες στην τραπεζαρία όλα τα πράγματα βρίσκονταν έξω από το σπίτι. Κάπου κάπου ένα αμάξι έκοβε ταχύτητα και οι άνθρωποι γύριζαν να κοιτάξουν. Κανείς όμως δεν σταματούσε. Είχε την εντύπωση ότι ούτε κι αυτός θα σταματούσε.

«Μάλλον ξεπουλάνε» είπε το κορίτσι στο αγόρι.

Αυτό το κορίτσι και το αγόρι επίπλωναν ένα μικρό διαμέρισμα.

«Για να δούμε τι θέλουν για το κρεβάτι» είπε το κορίτσι.

«Τι να θέλουν άραγε για την τηλεόραση» είπε το αγόρι.

Μπήκε στο δρομάκι και παρκάρισε μπροστά στο τραπέζι της κουζίνας.

Βγήκαν από το αμάξι και άρχισαν να περιεργάζονται τα πράγματα. Το κορίτσι ψηλάφισε τη μουσελίνα. Το αγόρι έβαλε το μπλέντερ στην πρίζα και έστριψε το κουμπί στη θέση ΠΟΛΤΟΣ. Το κορίτσι έπιασε ένα ρεσό. Το αγόρι άνοιξε την τηλεόραση και ρύθμισε προσεχτικά τα κουμπιά. Κάθισε στον καναπέ να δει. Άναψε τσιγάρο, έριξε μια ματιά τριγύρω και πέταξε το σπύρτο στο χορτάρι. Το κορίτσι κάθισε στο κρεβάτι. Έβγαλε τα παπούτσια του και ξάπλωσε. Είδε ψηλά τον αποσπερίτη.

«Έλα δω, Τζακ. Δοκίμασε το κρεβάτι. Φέρε ένα απ' αυτά τα μαξιλάρια» είπε το κορίτσι.

«Πώς είναι;» είπε αυτός.

«Δοκίμασέ το» είπε αυτή.
Το αγόρι κοίταξε γύρω. Το σπίτι ήταν σκοτεινό.
«Νιώθω περίεργα» είπε. «Πάω να δω αν είναι κανείς στο σπίτι».
Το κορίτσι αναπήδησε στο κρεβάτι.
«Δοκίμασέ το πρώτα» του είπε.
Εκείνος ξάπλωσε στο κρεβάτι και έβαλε το μαξιλάρι κάτω από το κεφάλι του.
«Πώς σου φαίνεται;» τον ρώτησε το κορίτσι.
«Αντέχει» είπε αυτός.
Γύρισε στο πλάι και έβαλε το μπράτσο της κάτω απ' το κεφάλι του.
«Φίλησέ με» του είπε.
«Ας σηκωθούμε» είπε αυτός.
«Φίλησέ με. Φίλησέ με, γλυκέ μου» είπε.
Έκλεισε τα μάτια της και τον έσφιξε. Αναγκάστηκε να την πιέσει για να τον αφήσει.
«Πάω να δω αν είναι κανείς στο σπίτι» είπε. Αλλά απλώς σηκώθηκε όρθιος.
Η τηλεόραση συνέχιζε να παίζει. Φώτα άναψαν στα σπίτια πάνω και κάτω στον δρόμο. Κάθισε στην άκρη του κρεβατιού.
«Πλάκα θα 'χε» είπε το κορίτσι και χαμογέλασε, αλλά δεν τελείωσε τη φράση της.
Το αγόρι γέλασε. Άναψε το πορτατίφ.
Το κορίτσι έδωσε ένα κουνούπι.
Το αγόρι σηκώθηκε και έχωσε το πουκάμισο στο παντελόνι του.
«Θα δω αν είναι κανείς στο σπίτι» είπε. «Δεν νομίζω να είναι κανείς. Αν είναι όμως, θα ρωτήσω πόσο πάνε τα πράγματα».
«Ό,τι και να σου ζητήσουν, πες τους δέκα δολάρια λιγότερο» είπε αυτή. «Θα πρέπει να βρίσκονται σε απελπιστική κατάσταση».
Ανακάθισε στο κρεβάτι και κοίταξε την τηλεόραση.

«Θα μπορούσες να τη δυναμώσεις λίγο» μουρμούρισε το κορίτσι.

«Ωραία τηλεόραση» είπε το αγόρι.

«Ρώτα τους πόσο πάει» είπε το κορίτσι.

Ο Μαξ μπήκε στο στενό με μια τσάντα ψώνια. Είχε σάντουιτς, μπίρες, ουίσκι. Συνέχιζε να πίνει όλο το απόγευμα και είχε φτάσει τώρα σε ένα σημείο όπου το ποτό έμοιαζε να τον ξενερώνει. Αλλά υπήρχαν και διαλείψεις. Είχε σταματήσει στο μπαρ δίπλα στο μάρκετ ν' ακούσει ένα τραγούδι στο τζουκ μποξ και, χωρίς να το καταλάβει, είχε πια νυχτώσει όταν θυμήθηκε τα πράγματα στην αυλή.

Είδε το αμάξι στο δρομάκι και το κορίτσι στο κρεβάτι. Η τηλεόραση ήταν αναμμένη. Μετά είδε το αγόρι στη βεράντα. Κοίταξε πέρα απ' την αυλή.

«Γεια» είπε στο κορίτσι. «Βρήκατε το κρεβάτι. Ωραία».

«Γεια» είπε το κορίτσι και σηκώθηκε. «Απλά το δοκίμασα». Χτύπησε ελαφρά το κρεβάτι. «Πολύ ωραίο κρεβάτι».

«Είναι καλό κρεβάτι» είπε ο Μαξ. «Τι άλλο λένε τώρα;»

Ήξερε ότι έπρεπε να πει κάτι ακόμα. Ακούμπησε κάτω την τσάντα και έβγαλε τις μπίρες και το ουίσκι.

«Νομίζαμε ότι δεν είναι κανείς εδώ» είπε το αγόρι. «Ενδιαφερόμαστε για το κρεβάτι και ίσως και για την τηλεόραση. Μπορεί και για το γραφείο. Πόσο θέλετε για το κρεβάτι;»

«Έλεγα πενήντα δολάρια για το κρεβάτι» είπε ο Μαξ.

«Θα παίρνατε σαράντα;» ρώτησε το κορίτσι.

«Εντάξει, τα παίρνω και τα σαράντα» είπε ο Μαξ.

Έβγαλε ένα ποτήρι από την κούτα, ξετύλιξε την εφημερίδα και έσπασε την ασφάλεια απ' το ουίσκι.

«Και για την τηλεόραση;» είπε το αγόρι.

«Είκοσι πέντε».

«Θα παίρνατε είκοσι;» είπε το κορίτσι.

«Εντάξει, είκοσι. Τα παίρνω και τα είκοσι» είπε ο Μαξ.

Το κορίτσι κοίταξε το αγόρι.

«Θα πιείτε ένα ποτό, παιδιά;» είπε ο Μαξ. «Έχει ποτήρια στην κούτα. Εγώ λέω να καθίσω. Δέω να καθίσω στον καναπέ».

Κάθισε στον καναπέ, έγειρε πίσω και τους κοίταξε καλά καλά.

Το αγόρι βρήκε δύο ποτήρια και έβαλε ούισκι.

«Πόσο θέλεις;» είπε στο κορίτσι. Ήταν μόνο είκοσι χρονών, το αγόρι και το κορίτσι, είχαν κάπου έναν μήνα διαφορά.

«Φτάνει» είπε αυτή. «Εγώ θέλω λίγο νερό στο δικό μου».

Τράβηξε μια καρέκλα και κάθισε στο τραπέζι της κουζίνας.

«Νερό έχει σ' εκείνη τη βρύση» είπε ο Μαξ. «Άνοιξε εκείνη τη βρύση».

Το αγόρι πρόσθεσε νερό στο ούισκι τους, στο δικό του και το δικό της. Ξερόβηξε και κάθισε κι αυτός στο τραπέζι της κουζίνας. Έπειτα έκανε έναν μορφασμό. Πουλιά πετούσαν από πάνω τους κυνηγώντας ζώφια.

Ο Μαξ έριξε μια ματιά στην τηλεόραση. Αποτελείωσε το ποτό του. Έσκυψε να ανάψει την επιδαπέδια λάμπα και του έπεσε το τσιγάρο ανάμεσα στα μαξιλάρια. Το κορίτσι σηκώθηκε να τον βοηθήσει να το βρουν.

«Θέλεις τίποτα άλλο, γλυκιά μου;» είπε το αγόρι.

Έβγαλε το μπλοκ επιταγών. Έβαλε λίγο ακόμα ούισκι γι' αυτόν και για το κορίτσι.

«Α, θέλω το γραφείο» είπε το κορίτσι. «Πόσο πάει αυτό το γραφείο;»

Ο Μαξ κούνησε το χέρι του σ' αυτή την παράλογη ερώτηση.

«Πες ένα νούμερο» είπε.

Τους κοίταξε που κάθονταν στο τραπέζι. Στο φως της λάμπας κάτι υπήρχε στα πρόσωπά τους. Για μια στιγμή η έκφραση αυτή

φάνηκε συνωμοτική, μετά έγινε τρυφερή – δεν υπήρχε άλλη λέξη γι' αυτή. Το αγόρι άγγιξε το χέρι της.

«Λέω να κλείσω την τηλεόραση και να βάλω κάνα δίσκο» ανακοίνωσε ο Μαξ. «Και το πικάπ αυτό για πούλημα είναι. Φτηνό. Πες ένα νούμερο».

Έβαλε κι άλλο ουίσκι και άνοιξε μια μπίρα.

«Όλα για πούλημα είναι».

Το κορίτσι έτεινε το ποτήρι του και ο Μαξ έβαλε κι άλλο ουίσκι.

«Ευχαριστώ» του είπε.

«Σε βαράει κατακέφαλα» είπε το αγόρι. «Μου 'κανε κεφάλι».

Τελείωσε το ποτό του, περίμενε λίγο κι έβαλε άλλο ένα. Έγραφε μια επιταγή, καθώς ο Μαξ έβρισκε τους δίσκους.

«Διάλεξε ό,τι σου αρέσει» είπε ο Μαξ στο κορίτσι και της έτεινε τους δίσκους.

Το αγόρι έγραφε την επιταγή.

«Αυτό» είπε το κορίτσι. Δεν ήξερε τα ονόματα στους δίσκους, αλλά τι πείραζε. Ήταν μια περιπέτεια. Σηκώθηκε απ' το τραπέζι και ξανακάθισε. Δεν τη χωρούσε ο τόπος.

«Μάλιστα» είπε ο Μαξ. Αποτελείωσε το ουίσκι και συνέχισε με λίγη μπίρα. Κάθισε ξανά στον καναπέ και σταύρωσε τα πόδια του.

Ήπιαν. Άκουσαν τον δίσκο μέχρι το τέλος. Και τότε ο Μαξ έβαλε άλλον ένα.

«Γιατί δεν χορεύετε, παιδιά;» είπε ο Μαξ. «Ωραία ιδέα. Γιατί δεν χορεύετε;»

«Μπα, δεν νομίζω» είπε το αγόρι. «Θες να χορέψεις, Κάρλα;»

«Άντε» είπε ο Μαξ. «Δική μου είναι η αυλή. Μπορείτε να χορέψετε».

Αγκαλιασμένοι, με τα κορμιά κολλημένα, το αγόρι και το κορίτσι πήγαιναν πέρα δώθε στο δρομάκι. Χόρευαν.

Όταν ο δίσκος τελείωσε, το κορίτσι ζήτησε από τον Μαξ να χορέψουν. Ήταν ακόμη ξυπόλυτη.

«Είμαι μεθυσμένος» είπε το αγόρι.

«Δεν είσαι μεθυσμένος» είπε το κορίτσι.

«Ε, είμαι μεθυσμένος» είπε το αγόρι.

Ο Μαξ γύρισε τον δίσκο απ' την άλλη και το κορίτσι ήρθε κοντά του. Άρχισαν να χορεύουν.

Το κορίτσι κοίταζε τον κόσμο που είχε μαζευτεί έξω, στον δρόμο.

«Αυτοί εκείπέρα. Κοιτάνε» είπε. «Δεν υπάρχει πρόβλημα;»

«Δεν πειράζει» είπε ο Μαξ. «Αυλή μου είναι. Μπορούμε να χορέψουμε. Νόμιζαν ότι τα είχαν δει όλα εδώ πέρα, αλλά αυτό δεν το είχαν δει» είπε.

Σε λίγο ένιωσε τη ζεστή της ανάσα στον σβέρκο του και της είπε: «Ελπίζω να σου αρέσει το κρεβάτι σου».

«Μου αρέσει» είπε το κορίτσι.

«Ελπίζω να αρέσει και στους δυο σας» είπε ο Μαξ.

«Τζακ!» είπε το κορίτσι. «Ξύπνα!»

Ο Τζακ είχε γύρει το κεφάλι και τους κοίταζε νυσταγμένος.

«Τζακ» είπε το κορίτσι.

Έκλεισε και ξανάνοιξε τα μάτια της. Έχωσε το πρόσωπό της στον ώμο του Μαξ. Τον τράβηξε πάνω της.

«Τζακ» μουρμούρισε το κορίτσι.

Κοίταξε το κρεβάτι και δεν μπορούσε να καταλάβει τι γύρευε στην αυλή. Κοίταξε πάνω από τον ώμο του Μαξ τον ουρανό. Κρεμόταν πάνω του. Ήταν γεμάτη από αφόρητη ευτυχία.

Το κορίτσι θα έλεγε αργότερα: «Ο τύπος αυτός ήταν μεσήλικας. Όλα του τα πράγματα ήταν έξω στην αυλή. Σοβαρά. Μεθύσαμε και χορέψαμε. Έξω στον δρόμο. Ω Θεέ μου. Μη γελάτε. Μας έβαλε

και κάτι δίσκους. Κοιτάξτε αυτό τον φωνόγραφο. Αυτός μας τον έδωσε. Κι αυτούς τους παλιούς δίσκους. Ο Τζακ κι εγώ πέσαμε να κοιμηθούμε στο κρεβάτι του. Ο Τζακ είχε πονοκέφαλο απ' το μεθύσι. Το πρωί χρειάστηκε να νοικιάσει ένα τρέιλερ. Να κουβαλήσει όλα τα πράγματα του τύπου. Κάποια στιγμή ξύπνησα. Τον είδα που μας σκέπαζε με μια κουβέρτα. Ο τύπος εκείνος. Αυτήν εδώ την κουβέρτα. Για πιάστε τη».

Συνέχισε να μιλάει. Τα είπε σε όλους. Υπήρχαν κι άλλα, το ήξερε, αλλά δεν μπορούσε να τα πει με λέξεις. Ύστερα από λίγο σταμάτησε να μιλάει γι' αυτό.

Καθηδρικός ναός

Φτερά

Ένας φίλος απ' τη δουλειά, ο Μπαντ, κάλεσε τη Φραν κι εμένα σε δείπνο. Δεν γνώριζα τη γυναίκα του, ούτε κι εκείνος τη Φραν. Κι έτσι ήμασταν πάτσι. Όμως ο Μπαντ κι εγώ ήμασταν φίλοι. Κι ήξερα πως υπήρχε και μωρό παιδί στο σπίτι του Μπαντ. Το μωρό αυτό θα πρέπει να ήταν οχτώ μηνών όταν ο Μπαντ μας κάλεσε σε δείπνο. Πώς πέρασαν αυτοί οι οχτώ μήνες; Διάολε, πώς πέρασε έτσι ο καιρός από τότε; Θυμάμαι τη μέρα που ο Μπαντ ήρθε στη δουλειά μ' ένα κουτί πούρα. Μας τα κέρασε στην τραπεζαρία. Τα είχε αγοράσει από ψιλικατζίδικο. Ήταν Ντατς Μάστερς. Κάθε πούρο όμως είχε πάνω ένα κόκκινο αυτοκόλλητο και μια κορδέλα που έγραφε: ΕΙΝΑΙ ΑΓΟΡΙ! Εγώ δεν κάπνιζα πούρα, αλλά πήρα ένα. «Πάρε δύο» είπε ο Μπαντ. Κούνησε το κουτί. «Ούτε εμένα μ' αρέσουν τα πούρα. Δική της ιδέα ήταν». Εννοούσε τη γυναίκα του. Την Όλλα.

Δεν είχα συναντήσει ποτέ τη γυναίκα του Μπαντ, αλλά είχα ακούσει κάποτε τη φωνή της στο τηλέφωνο. Ήταν Σάββατο απόγευμα και δεν είχα κάτι ιδιαίτερο να κάνω. Τηλεφώνησα λοιπόν στον Μπαντ να δω αν ήθελε να κάνουμε τίποτα. Το σήκωσε αυτή η γυναίκα και είπε: «Εμπρός». Τα 'χασα και δεν μπορούσα να

θυμηθώ πώς τη λένε. Τη γυναίκα του Μπαντ. Ο Μπαντ μού είχε αναφέρει το όνομά της ουκ ολίγες φορές. Μα απ' το ένα αυτί μπήκε κι απ' το άλλο βγήκε. «Εμπρός!» είπε ξανά η γυναίκα. Άκουγα την τηλεόραση να παίζει. Έπειτα η γυναίκα είπε: «Ποιος είναι;» Άκουσα ένα μωρό να κλαίει. «Μπαντ!» φώναξε η γυναίκα. «Τι;» άκουσα τον Μπαντ να λέει. Εξακολουθούσα να μη θυμάμαι τ' όνομά της. Κι έτσι έκλεισα το τηλέφωνο. Και βέβαια, την επόμενη φορά που είδα τον Μπαντ στη δουλειά, δεν του είπα πως είχα τηλεφωνήσει. Έφερα όμως την κουβέντα ώστε να αναφέρει το όνομά της. «Όλλα» είπε. Όλλα, είπα κι εγώ από μέσα μου. Όλλα.

«Τίποτα σπουδαίο» είπε ο Μπαντ. Βρισκόμασταν στην τραπεζαρία και πίναμε καφέ. «Οι τέσσερις μας. Εσύ με την κυρά σου, κι εγώ με την Όλλα. Τίποτα ιδιαίτερο. Ελάτε κατά τις εφτά. Ταΐζει το μωρό στις έξι. Θα το βάλει μετά στο κρεβάτι κι εμείς καθόμαστε να φάμε. Δεν θα δυσκολευτείς να βρεις το σπίτι μας. Αλλά σου έχω κι ένα χάρτη». Μου έδωσε ένα φύλλο χαρτί με κάθε λογιά γραμμές που έδειχναν τους κύριους και βοηθητικούς δρόμους, τα σοκάκια και τα λοιπά, με τόξα που καθόριζαν τους τέσσερις πόλους της πυξίδας. Ένα μεγάλο Χ σημείωνε τη θέση του σπιτιού. «Μετά χαράς» του είπα. Η Φραν όμως δεν έδειξε και τόσο ενθουσιασμένη.

Το ίδιο βράδυ, βλέποντας τηλεόραση, τη ρώτησα αν θα 'πρεπε να πάρουμε τίποτα στον Μπαντ.

«Σαν τι;» είπε η Φραν. «Σου είπα να του πας κάτι; Εγώ πού να ξέρω; Ιδέα δεν έχω». Σήκωσε τους ώμους και με λοξοκοίταξε. Με είχε ξανακούσει να αναφέρομαι στον Μπαντ. Αλλά δεν τον ήξερε κι ούτε που την ενδιέφερε να τον γνωρίσει. «Θα μπορούσαμε να πάρουμε ένα μπουκάλι κρασί» είπε. «Εμένα δε με νοιάζει. Γιατί δεν παίρνεις ένα κρασί;» Κούνησε το κεφάλι της. Τα μακριά της μαλλιά ξεχύνονταν μπρος και πίσω στους ώμους της. Τι τους θέλουμε τους άλλους; έμοιαζε να λέει. Έχουμε ο ένας τον άλλον.

«Έλα δω» της είπα. Ήρθε λίγο σιμότερα ώστε να μπορώ να την αγκαλιάσω. Η Φραν είναι σαν τα κρύα τα νερά. Έχει κάτι κατάξανθα μακριά μαλλιά που φτάνουν ως κάτω στην πλάτη της. Έπιασα μια τούφα και τη μύρισα. Έχωσα το χέρι μου στα μαλλιά της. Με άφησε να την αγκαλιάσω. Έβαλα το πρόσωπό μου μέσα στα μαλλιά της και την έσφιξα ακόμα πιο πολύ στην αγκαλιά μου.

Καμιά φορά που τα μαλλιά της πέφτουν στο πρόσωπό της, τα σηκώνει ψηλά και τα τινάζει πίσω απ' τον ώμο της. Γίνεται έξω φρενών. «Αυτά τα μαλλιά» λέει. «Σκέτος μπελάς». Η Φραν εργάζεται σε γαλακτοπωλείο κι είναι αναγκασμένη να μαζεύει κότσο τα μαλλιά της, όταν πάει στη δουλειά. Πρέπει να τα λούζει καθημερινά και τα βουρτσίζει ενώ καθόμαστε και βλέπουμε τηλεόραση. Καμιά φορά απειλεί να τα κόψει. Δε νομίζω όμως να το κάνει. Ξέρει ότι μου αρέσουν πάρα πολύ. Ξέρει ότι με τρελαίνουν. Της λέω ότι την ερωτεύτηκα εξαιτίας αυτών των μαλλιών. Της λέω ότι μπορεί και να πάψω να την αγαπάω, αν τα κόψει. Καμιά φορά τη φωνάζω «Σουηδέξα». Θα μπορούσες να την πάρεις για Σουηδέξα. Εκείνα τα βράδια που περνούσαμε μαζί αυτή θα βούρτσιζε τα μαλλιά της και θα ευχόμασταν φωναχτά για πράγματα που δεν είχαμε. Ευχόμασταν να είχαμε ένα καινούργιο αυτοκίνητο, αυτό είναι ένα απ' αυτά που ευχόμασταν. Κι ευχόμασταν να περνούσαμε δυο βδομάδες στον Καναδά. Ένα πράγμα όμως που δεν ευχόμασταν ήταν να κάνουμε παιδιά. Ο λόγος που δεν είχαμε παιδιά ήταν γιατί δεν θέλαμε παιδιά. Ίσως κάποτε, λέγαμε μεταξύ μας. Τότε όμως, απλώς περιμέναμε. Σκεφτόμασταν πως καλύτερα να περιμέναμε λίγο ακόμα. Κάποια βράδια πηγαίναμε σινεμά. Άλλα βράδια μέναμε μέσα και βλέπαμε τηλεόραση. Καμιά φορά η Φραν μού έψηνε κανένα μεζεδάκι και καταβροχθίζαμε ό,τι υπήρχε στην καθισιά μας.

«Μήπως και δεν πίνουν κρασί» είπα.

«Εσύ πάντως πάρε ένα κρασί» είπε η Φραν. «Αν δεν πίνουν αυτοί, θα το πιούμε εμείς».

«Άσπρο ή κόκκινο;» είπα.

«Να τους πάμε κανένα γλυκό» είπε χωρίς να μου δώσει σημασία. «Και τίποτα να μην τους πάμε, δε με νοιάζει. Δική σου υπόθεση. Ας μην το κάνουμε και θέμα, γιατί μετά δεν θα θέλω να πάμε. Μπορώ να φτιάξω μια τάρτα φραμπουάζ, ή τίποτα κεκάκια».

«Θα έχουν επιδόρπιο» είπα. «Δεν καλείς κόσμο σε δείπνο χωρίς να έχεις φροντίσει για επιδόρπιο».

«Μπορεί να έχουν ρυζόγαλο ή κανένα ζελέ! Κάτι που δεν μας αρέσει» είπε εκείνη. «Δεν την ξέρω καθόλου αυτή τη γυναίκα. Πώς να ξέρω τι θα έχει ετοιμάσει; Κι αν μας σερβίρει κανένα ζελέ;» Η Φραν κούνησε το κεφάλι της. Σήκωσα τους ώμους. Αλλά είχε δικιο. «Εκείνα εκεί τα πούρα που σου είχε δώσει» είπε η Φραν. «Πάρ' τα μαζί σου. Μετά το δείπνο μπορείτε να βγείτε έξω στη βεράντα και να καπνίσετε πούρα και να πιείτε πορτό, ή κάτι σαν αυτά που πίνουν τέλος πάντων οι ηθοποιοί στις ταινίες».

«Καλώς, πάμε νέτοι σκέτοι» είπα.

Η Φραν είπε: «Θα τους πάμε μια φρατζόλα από το ψωμί που έψησα».

Ο Μπαντ κι η Όλλα έμεναν καμιά τριανταριά χιλιόμετρα έξω απ' την πόλη. Ζούσαμε σ' αυτή την πόλη τρία χρόνια, αλλά είναι ζήτημα αν είχαμε ξεμυτίσει ποτέ η Φραν κι εγώ στην εξοχή. Ήταν ωραία να οδηγείς σ' εκείνους τους μικρούς φιδίσιους δρόμους. Ήταν απόβραδο, γλυκό και όμορφο, και βλέπαμε τα λιβάδια, τους ξύλινους φράχτες, τροφαντές αγελάδες να κινούνται νωχελικά δίπλα σε παλιούς αχυρώνες. Βλέπαμε κοκκινόφτερα κοτσούφια πάνω στους φράχτες και περιστέρια να κόβουν κύκλους πάνω από τις θημωνιές. Υπήρχαν και κάτι κήποι, με τ' αγριολούλουδα ν' ανθίζουν, και μικρά σπιτάκια στο βάθος του δρόμου. Είπα: «Μακάρι να είχαμε κι εμείς ένα σπίτι εδώ πέρα». Ήταν μια ξεκάρφωτη σκέψη, άλλη μια ευχή που δεν είχε καμιά σημασία. Η Φραν δεν απάντησε. Ήταν

απασχολημένη με τον χάρτη του Μπαντ. Φτάσαμε στη διασταύρωση που μας είχε σημειώσει. Στρίψαμε δεξιά όπως έλεγε ο χάρτης και προχωρήσαμε ακριβώς άλλα πεντέμισι χιλιόμετρα. Στην αριστερή πλευρά του δρόμου, είδα ένα καλαμποχώραφο, ένα γραμματοκιβώτιο κι έναν μακρύ χαλικόστρωτο δρόμο. Στο τέλος του δρόμου, πίσω σε κάτι δέντρα, βρισκόταν ένα σπίτι με μπροστινή βεράντα. Υπήρχε μια καμινάδα στη στέγη του σπιτιού. Αλλά ήταν καλοκαίρι, κι επομένως δεν έβγαине καπνός απ' την καμινάδα. Μου φάνηκε όμως πως ήταν μια όμορφη εικόνα και το είπα στη Φραν.

«Εδώ είναι τέρμα Θεού» είπε η Φραν.

Έστριψα στο δρομάκι. Το καλαμπόκι υψωνόταν κι από τις δυο πλευρές του δρόμου. Το ύψος του ξεπερνούσε αυτό του αυτοκινήτου. Το χαλίκι έτριξε κάτω απ' τα λάστιχα. Καθώς πλησιάζαμε στο σπίτι, διακρίναμε έναν κήπο με κάτι πράσινα πράγματα σαν μπάλες του μπέιζμπολ να κρέμονται απ' τα κλήματα.

«Τι είναι αυτά;» είπα.

«Πού θες να ξέρω;» είπε η Φραν. «Μάλλον κολοκύθες. Ιδέα δεν έχω».

«Έλα τώρα, Φραν» της είπα. «Ηρέμησε».

Δεν απάντησε. Ρούφηξε το κάτω χείλος της κι ύστερα το άφησε. Καθώς κοντεύαμε πια στο σπίτι, έκλεισε το ραδιόφωνο.

Μια μωρουδίστικη κούνια υπήρχε εκεί έξω στην αυλή και κάτι παιχνίδια ήταν σκορπισμένα στη βεράντα. Παρκάρισα εκεί μπροστά κι έσβησα τη μηχανή. Και τότε άκουσα αυτό το απαίσιο στρίγκλισμα. Υπήρχε μωρό στο σπίτι, σίγουρα, αλλά αυτή η στριγκλιά παραήταν δυνατή για μωρό.

«Τι ήταν αυτό;» ρώτησε η Φραν.

Και τότε κάτι πελώριο σαν γύπας φτερούγισε δυνατά από ένα δέντρο και προσγειώθηκε ακριβώς μπροστά στο αμάξι. Τίναξε τα πούπουλά του. Έστρεψε τον μακρύ λαιμό του προς το αμάξι, σήκωσε το κεφάλι του και μας παρατηρούσε.

«Βρε πανάθεμα» είπα. Καθόμουν με τα χέρια στο τιμόνι και κοιτούσα αυτό το πράγμα.

«Απίστευτο» είπε η Φραν. «Δεν έχω ξαναδεί τέτοιο πράγμα ζωντανό».

Ξέραμε και οι δύο πως ήταν παγόνι, αλλά δεν ξεστομίσαμε αυτή τη λέξη. Απλώς το παρατηρούσαμε. Το πουλί ανασήκωσε το κεφάλι του κι έβγαλε ξανά αυτή τη στριγκιά κραυγή. Είχε ανοίξει διάπλατα τα φτερά του κι έδειχνε δυο φορές το μέγεθος που είχε όταν προσγειώθηκε μπροστά μας.

«Πανάθεμα» είπα ξανά. Μένουμε ακίνητοι στις θέσεις μας.

Το πουλί έκανε ένα βήμα μπροστά. Έπειτα γύρισε το κεφάλι του στο πλάι και πήρε θέση. Είχε το λαμπερό άγριο βλέμμα του καρφωμένο πάνω μας. Είχε ορθώσει την ουρά του κι ήταν σαν να ανοιγόκλεινε μια πελώρια βεντάλια. Όλα τα χρώματα του ουράνιου τόξου έλαμπαν σ' αυτή την ουρά.

«Θεέ μου» είπε σιγανά η Φραν. Έβαλε το χέρι της στο γόνατό μου.

«Πανάθεμα» είπα εγώ. Δεν ήξερα τι άλλο να πω.

Το πουλί έβγαλε ξανά αυτόν τον αλλόκοτο θρήνο. «Μεί-όου, μεί-όου!» έσκουζε. Αν άκουγα αυτόν τον ήχο αργά τη νύχτα και πρώτη φορά στη ζωή μου, θα έλεγα πως ήταν οιμωγή ετοιμοθανάτου, ή κάτι άγριο και επικίνδυνο.

Άνοιξε η εξώπορτα κι ο Μπαντ βγήκε στη βεράντα. Κούμπωνε το πουκάμισό του. Τα μαλλιά του ήταν βρεγμένα. Έδειχνε να έχει μόλις βγει από το μπάνιο.

«Βούλωσέ το, Τζόι!» είπε στο παγόνι. Χτύπησε τα χέρια του προς το πουλί κι εκείνο έκανε ένα βήμα πίσω. «Φτάνει πια. Άντε τώρα, βούλωσέ το! Βούλωσέ το, διάολε!» Ο Μπαντ κατέβηκε τη σκάλα. Έχωσε το πουκάμισο στο παντελόνι του καθώς πλησίαζε στο αμάξι. Φορούσε αυτά που φορούσε πάντα στη δουλειά – τζιν παντελόνι κι ένα βαμβακερό πουκάμισο. Εγώ φορούσα υφασμάτι-

νο παντελόνι κι ένα κοντομάνικο σπορ πουκάμισο. Και τα καλά μου μοκασίνα. Όταν είδα τι φορούσε ο Μπαντ, δεν μου άρεσε που είχα ντυθεί καλά.

«Χαίρομαι που ήρθατε» είπε ο Μπαντ καθώς έφτανε στο αμάξι. «Ελάτε μέσα».

«Γεια σου Μπαντ» είπα.

Η Φραν κι εγώ βγήκαμε απ' το αμάξι. Το παγόνι στεκόταν παράμερα κουνώντας το μοχθηρό κεφάλι του πέρα δώθε. Προσέχαμε να κρατάμε κάποια απόσταση.

«Δυσκολευτήκατε να βρείτε το μέρος;» με ρώτησε ο Μπαντ. Δεν είχε κοιτάξει τη Φραν. Περίμενε να τους συστήσω.

«Είχαμε λεπτομερείς οδηγίες» είπα. «Μπαντ, αποδώ η Φραν. Φραν, αυτός είναι ο Μπαντ. Αν έχει ακούσει για σένα, Μπαντ».

Γέλασε κι έσφιξε το χέρι της Φραν. Η Φραν ήταν πιο ψηλή απ' τον Μπαντ. Ο Μπαντ σήκωνε το βλέμμα του να την κοιτάξει.

«Μου λέει για σένα» είπε η Φραν. Τράβηξε το χέρι της. «Ο Μπαντ εκείνο, ο Μπαντ το άλλο. Είσαι το μόνο πρόσωπο για το οποίο μιλάει. Είναι σαν να σε γνωρίζω». Είχε ακόμα το νου της στο παγόνι. Είχε πλησιάσει στη βεράντα.

«Είναι φιλαράκος μου» είπε ο Μπαντ. «Θα 'πρεπε να μιλάει για μένα». Μόλις το είπε αυτό ο Μπαντ, χαμογέλασε και μου έδωσε μια σκουντιά στο μπράτσο.

Η Φραν εξακολουθούσε να κρατάει τη φρατζόλα της. Δεν ήξερε τι να την κάνει. Την έδωσε στον Μπαντ. «Σας φέραμε κάτι».

Ο Μπαντ πήρε τη φρατζόλα. Τη γύρισε απ' την ανάποδη και την κοίταζε λες και πρώτη φορά έπιανε φρατζόλα στα χέρια του. «Πολύ καλό εκ μέρους σου». Έφερε τη φρατζόλα στο πρόσωπό του και τη μύρισε.

«Η Φραν το έψησε αυτό το ψωμί» είπα στον Μπαντ.

Ο Μπαντ συγκατάνευσε. Έπειτα είπε: «Πάμε τώρα μέσα να γνωρίσετε τη σύζυγο και μητέρα».

Μιλούσε φυσικά για την Όλλα. Η Όλλα ήταν η μοναδική μητέρα εκεί. Ο Μπαντ μού είχε πει ότι η μητέρα του είχε πεθάνει κι ότι ο πατέρας του τους είχε εγκαταλείψει όταν ο Μπαντ ήταν ακόμα παιδί.

Το παγόνι έτρεξε και βρέθηκε μπροστά μας. Ύστερα έδωσε έναν πήδο και ανέβηκε στη βεράντα, την ώρα που ο Μπαντ άνοιξε την εξώπορτα. Προσπαθούσε να μπει στο σπίτι.

«Αχ» έκανε η Φραν, καθώς το παγόνι στριμώχτηκε στα πόδια της.

«Τζόι, πανάθεμά σε!» είπε ο Μπαντ. Το χτύπησε ελαφρά στην κορφή του κεφαλιού του. Το παγόνι πισωπάτησε στη βεράντα και τινάχτηκε. Τα πλουμιστά του φτερά πλατάγισαν στο τίναγμά του. Ο Μπαντ έκανε πως ήθελε να το κλοστήσει, και το παγόνι οπισθοχώρησε λίγο ακόμα. Ο Μπαντ μάς άνοιξε την πόρτα. «Η γυναίκα μου το μπάζει στο σπίτι. Όπου να 'ναι, θα 'χει την απαίτηση να τρώει και στο τραπέζι μας και να κοιμάται στο κρεβάτι μας, πανάθεμά το».

Η Φραν στάθηκε στο έμπα της πόρτας. Κοίταξε πίσω στο καλαμποχώραφο. «Έχετε ωραίο σπίτι» είπε. Ο Μπαντ εξακολουθούσε να κρατάει την πόρτα. «Έτσι δεν είναι, Τζακ;»

«Σίγουρα» είπα. Μου έκανε εντύπωση που την άκουσα να το λέει αυτό.

«Ένα τέτοιο μέρος δεν είναι ακριβώς αυτό που φαίνεται» είπε ο Μπαντ, κρατώντας ακόμα την πόρτα. Έκανε μια απειλητική κίνηση προς το παγόνι. «Σε κρατάει πάντα σε φόρμα. Δε σταματάς να ασχολείσαι». Έπειτα είπε: «Περάστε μέσα, παιδιά».

Είπα: «Δε μου λες, Μπαντ, τι έχεις φυτέψει εκεί πέρα;»

«Αυτά; Ντομάτες είναι» είπε ο Μπαντ.

«Μωρέ τι αγρότη έχω εγώ» είπε η Φραν κουνώντας το κεφάλι της.

Ο Μπαντ γέλασε. Περάσαμε μέσα. Στο σαλόνι μας περίμενε μια μικρόσωμη στρουμπουλή γυναίκα με τα μαλλιά της πιασμένα

κότσο. Είχε τα χέρια της τυλιγμένα στην ποδιά της. Τα μάγουλά της ήταν ξαναμμένα. Στην αρχή νόμισα πως της είχε κοπεί η ανάσα, ή πως της την είχε δώσει κάτι. Μου έριξε μια στιγμιαία ματιά και μετά το βλέμμα της στράφηκε στη Φραν. Όχι απόμακρο, απλώς εξεταστικό. Κοίταζε τη Φραν εξακολουθώντας να αναψοκοκκινίζει.

Ο Μπαντ είπε: «Όλα, αποδώ η Φραν. Κι αυτός είναι ο φίλος μου, ο Τζακ. Παιδιά, αποδώ η Όλλα». Έδωσε τη φρατζόλα στην Όλλα.

«Τι είν' αυτό;» είπε. «Α, ζυμωτό ψωμί. Σας ευχαριστώ. Καθίστε όπου βολεύεστε. Σαν στο σπίτι σας. Μπαντ, ρώτησε τα παιδιά τι θέλουν να πιουν. Πρέπει να κοιτάξω το φούρνο». Αυτά είπε η Όλλα και γύρισε στην κουζίνα με τη φρατζόλα το ψωμί.

«Καθίστε» είπε ο Μπαντ. Η Φραν κι εγώ βολευτήκαμε στον καναπέ. Έπιασα το πακέτο τα τσιγάρα μου. Ο Μπαντ είπε: «Έχει εδώ σταχτοδοχείο». Πήρε ένα βαρύ πράγμα πάνω απ' την τηλεόραση. «Χρησιμοποίησε αυτό» είπε και άφησε αυτό το πράγμα στο τραπέζακι μπροστά μου. Ήταν απ' αυτά τα γυάλινα σταχτοδοχεία που μοιάζουν με κύκνο. Άναψα το τσιγάρο μου και πέταξα το σπέρτο στο άνοιγμα που υπήρχε στην πλάτη του κύκνου. Παρατήρησα μια μικρή κλωστή καπνού να βγαίνει απ' τον κύκνο.

Η έγχρωμη τηλεόραση ήταν ανοιχτή κι έτσι ρίξαμε μια ματιά. Στην οθόνη, κάτι μεταχειρισμένα αυτοκίνητα έτρεχαν ιλιγγιωδώς γύρω από μια πίστα. Η φωνή του εκφωνητή ακουγόταν πολύ σοβαρή. Ταυτόχρονα όμως, ήταν σαν να προσπαθούσε να συγκρατήσει κάπως την έξαψή του. «Περιμένουμε ακόμα την επίσημη επιβεβαίωση» είπε ο εκφωνητής.

«Θέλετε να το δείτε;» είπε ο Μπαντ. Έστεκε ακόμα όρθιος.

Εγώ είπα πως δεν μ' ένοιαζε. Κι έτσι ήταν. Η Φραν σήκωσε τους ώμους. Τι σημασία είχε γι' αυτή; έμοιαζε να λέει. Έτσι κι αλλιώς η μέρα είχε πάει στράφι.

«Έχουν μείνει καμιά εικοσαριά γύροι ακόμα» είπε ο Μπαντ. «Κοντεύει να τελειώσει. Πριν από λίγο έγινε μια γερή καραμπόλα. Τράκαραν πέντε έξι αυτοκίνητα. Κάποιοι οδηγοί τραυματίστηκαν. Δεν είπαν ακόμα πόσο σοβαρά».

«Άφησέ το» είπα. «Ας το δούμε».

«Ίσως κάποιο απ' αυτά τα κωλοαμάξια να εκραγεί εδώ μπροστά μας» είπε η Φραν. «Ή μπορεί να δούμε κάποιο να πέφτει στην εξέδρα και να λιώνει τον τύπο που πουλάει αυτά τα άθλια χοτ ντογκ». Πήρε στα δάχτυλά της μια τούφα μαλλιά και κάρφωσε το βλέμμα της στην τηλεόραση.

Ο Μπαντ κοίταξε τη Φραν να δει αν αστειευόταν. «Αυτή η καραμπόλα προηγουμένως ήταν άλλο πράγμα. Έγιναν όλα μαλλιά κουβάρια. Αμάξια, κομμάτια αυτοκινήτων, άνθρωποι να τρέχουν σαν παλαβοί. Τι να σας φέρω, λοιπόν; Έχουμε μπίρα κι ένα μπουκάλι Πέρδικα».

«Εσείς τι πίνετε;» είπα στον Μπαντ.

«Μπίρα» είπε ο Μπαντ. «Είναι δροσερή κι ωραία».

«Εγώ θα πιω μπίρα» είπα.

«Εγώ θα πιω απ' αυτή την Πέρδικα με λίγο νερό» είπε η Φραν. «Σε ψηλό ποτήρι, σε παρακαλώ. Με λίγο πάγο. Σ' ευχαριστώ, Μπαντ».

«Έγινε» είπε ο Μπαντ. Έριξε μια ματιά στην τηλεόραση και πήγε στην κουζίνα.

Η Φραν με σκούνησε και έδειξε προς την τηλεόραση. «Κοίτα εκεί πάνω» μου είπε. «Βλέπεις αυτό που βλέπω;» Κοίταξα προς τα κει που κοίταζε κι εκείνη. Είδα ένα καλλίγραμμο κόκκινο βάζο μέσα στο οποίο κάποιος είχε βάλει λίγες μαργαρίτες του κήπου. Δίπλα στο βάζο, πάνω στο σεμεδάκι, βρισκόταν ένα γύψινο εκμαγείο της πιο φριχτής και αποτρόπαιης οδοντοστοιχίας που είχα δει ποτέ μου. Δεν υπήρχαν χείλη σ' αυτό το απαίσιο πράγμα, ούτε σιαγόνες,

μονάχα αυτά τα γύψινα δόντια κολλημένα μέσα σε κάτι που έμοιαζε με παχιά κίτρινα ούλα.

Εκείνη τη στιγμή η Όλλα επέστρεψε μ' ένα μπολ ανάμεικτους ξηρούς καρπούς κι ένα μπουκάλι μπιράλ. Είχε βγάλει την ποδιά της. Ακούμπησε το μπολ με τους ξηρούς καρπούς στο τραπεζάκι δίπλα στον κύκνο. Είπε: «Πάρτε μόνοι σας. Ο Μπαντ φέρνει τα ποτά σας». Το πρόσωπο της Όλλα κοκκίνισε ξανά μόλις το είπε αυτό. Κάθισε σε μια ψάθινη κουνιστή πολυθρόνα κι άρχισε να κουνιέται μπρος πίσω. Έπινε το μπιράλ της και κοίταζε τηλεόραση. Ο Μπαντ γύρισε στο σαλόνι μ' έναν ξύλινο δίσκο με το ούισκι και το νερό της Φραν και το δικό μου μπουκάλι μπίρας. Είχε κι ένα μπουκάλι μπίρας για κείνον.

«Θέλεις ποτήρι;» με ρώτησε.

Κούνησα αρνητικά το κεφάλι μου. Με σκούνησε στο γόνατο και στράφηκε στη Φραν.

Πήρε το ποτήρι της απ' τα χέρια του Μπαντ και είπε «Ευχαριστώ». Το βλέμμα της καρφώθηκε ξανά στα δόντια. Ο Μπαντ πρόσεξε πού κοιτούσε. Τα αμάξια ουρλιάζανε στην πίστα. Πήρα την μπίρα μου κι επικέντρωσα την προσοχή μου στην τηλεόραση. Δεν είχα καμιά δουλειά με τα δόντια. «Έτσι ήταν τα δόντια της Όλλα, πριν βάλει τα σιδεράκια» είπε ο Μπαντ στη Φραν. «Εγώ τα έχω συνηθίσει. Φαντάζομαι όμως πως θα δείχνουν κάπως περίεργα εκεί πάνω. Στη ζωή μου, δεν ξέρω τι θέλει και τα φυλάει». Κοίταξε προς τη μεριά της Όλλα. Ύστερα κοίταξε εμένα και μου έκλεισε το μάτι. Κάθισε στην ανακλινόμενη πολυθρόνα του και σταύρωσε τα πόδια. Ήπιε λίγη μπίρα και κοίταξε την Όλλα.

Η Όλλα κοκκίνισε ξανά. Κρατούσε το μπουκάλι με το μπιράλ. Τράβηξε μια γουλιά. Έπειτα είπε: «Είναι για να μου θυμίζουν πόσα χρωστάω στον Μπαντ».

«Τι είπες;» ρώτησε η Φραν. Ξεδιάλεγε μερικά κάσιους μέσ' απ' το μπολ των ξηρών καρπών. Η Φραν σταμάτησε το ψάξιμο και

κοίταξε την Όλλα. «Συγγνώμη, αλλά δεν το έπιασα». Η Φραν κάρφωσε το βλέμμα της στην Όλλα περιμένοντας ν' ακούσει τι είχε να της πει.

Το πρόσωπο της Όλλα κοκκίνισε και πάλι. «Υπάρχουν πολλά πράγματα για τα οποία είμαι ευγνώμων» είπε. «Αυτό είναι ένα από εκείνα για τα οποία είμαι ευγνώμων. Τα κρατάω για να θυμάμαι πόσα πολλά οφείλω στον Μπαντ». Ήπιε λίγο μπιράλ. Έπειτα άφησε κάτω το μπουκάλι και είπε: «Εσύ έχεις ωραία δόντια, Φραν. Τα πρόσεξα εξαρχής. Τα δικά μου όμως ήταν ένα μάτσο χάλια, από τότε που ήμουν παιδί». Χτύπησε ελαφρά με το νύχι της τα μπροστινά της δόντια. Είπε: «Οι δικοί μου δεν είχαν τα μέσα να μου φτιάξουν τα δόντια. Μιλάμε για εντελώς ακατάστατα δόντια. Ο πρώτος μου σύζυγος δεν έδινε δεκάρα για την εμφάνισή μου. Ούτε στάλα! Δεν έδινε δεκάρα για τίποτα, παρά μόνο για το πώς θα εξασφαλίσει το επόμενο ποτό του. Είχε μονάχα έναν φίλο στον κόσμο, κι αυτός ήταν το μπουκάλι». Κούνησε το κεφάλι της. «Και τότε ήρθε στη ζωή μου ο Μπαντ και με γλίτωσε απ' όλη αυτή τη βρομοκατάσταση. Απ' τη στιγμή που τα φτιάξαμε, το πρώτο πράγμα που μου είπε ο Μπαντ ήταν: “Ας σενιάρουμε τώρα αυτά τα δόντια”. Αυτό το καλούπι έγινε αμέσως μετά τη γνωριμία μας με τον Μπαντ, με την ευκαιρία της δεύτερης επίσκεψης στον ορθοδοντικό μου. Ακριβώς πριν βάλω τα σιδεράκια».

Το πρόσωπο της Όλλα εξακολουθούσε να είναι κόκκινο. Κοίταξε την εικόνα στην οθόνη. Ήπιε λίγο απ' το μπιράλ της κι έδειχνε να μην έχει τι άλλο να πει.

«Αυτός ο ορθοδοντικός θα πρέπει να ήταν μάγος» είπε η Φραν. Κοίταξε ξανά αυτά τα δρακουλίστικα δόντια πάνω στην τηλεόραση.

«Ήταν σπουδαίος» είπε η Όλλα. Στράφηκε στην καρέκλα της και είπε: «Βλέπεις;» Άνοιξε το στόμα της και μας έδειξε τα δόντια της ακόμα μια φορά, χωρίς ίχνος ντροπής τώρα πια.

Ο Μπαντ είχε πάει στην τηλεόραση να πάρει τα δόντια. Πλησίασε στην Όλλα και τα κράτησε δίπλα στο μάγουλό της. «Πριν και μετά» είπε ο Μπαντ.

Η Όλλα τεντώθηκε και πήρε το καλούπι απ' τα χέρια του Μπαντ. «Και πού να φανταστείτε; Ο ορθοδοντικός ήθελε να το κρατήσει αυτό». Το κρατούσε στην αγκαλιά της καθώς μιλούσε. «Του είπα, με τίποτα. Του έδωσα να καταλάβει ότι τα δόντια ήταν δικά μου. Κι έτσι έβγαλε απλώς φωτογραφίες απ' το καλούπι. Μου είπε ότι θα τις δημοσίευε σε κάποιο περιοδικό».

Ο Μπαντ είπε: «Φανταστείτε τι σόι περιοδικό θα ήταν αυτό. Δε νομίζω να κάνανε ουρές για να το πάρουν» είπε, και γελάσαμε όλοι μας.

«Ακόμα κι όταν έβγαλα τα σιδεράκια, εξακολουθούσα να βάζω την παλάμη μου μπροστά στο στόμα, όταν γελούσα. Κάπως έτσι» είπε. «Ακόμα το κάνω καμιά φορά. Συνήθεια. Κάποια μέρα ο Μπαντ είπε: “Σταμάτα πια να το κάνεις αυτό, Όλλα. Δεν χρειάζεται να κρύβεις τόσο όμορφα δόντια. Τώρα έχεις ωραία δόντια”». Η Όλλα κοίταξε προς το μέρος του Μπαντ. Ο Μπαντ τής έκλεισε το μάτι. Εκείνη χαμογέλασε και χαμήλωσε το βλέμμα.

Η Φραν ήπια απ' το ποτήρι της. Εγώ ήπια λίγη μπίρα. Δεν ήξερα τι να πω. Το ίδιο κι η Φραν. Ήξερα όμως πως η Φραν θα είχε να πει ένα σωρό αργότερα.

Είπα: «Όλλα, κάποτε είχα τηλεφωνήσει εδώ στο σπίτι. Σήκωσες εσύ το τηλέφωνο. Δεν ξέρω όμως γιατί το έκλεισα». Το είπα αυτό και ρούφηξα λίγη μπίρα. Δεν κατάλαβα πώς το ανέφερα αυτό το πράγμα τώρα.

«Δεν το θυμάμαι» είπε η Όλλα. «Πότε έγινε αυτό;»

«Πριν από λίγο καιρό».

«Δε θυμάμαι» είπε κουνώντας το κεφάλι της. Άγγιξε τα γύψινα δόντια στην αγκαλιά της. Έριξε μια ματιά στον αγώνα και συνέχισε το κούνημα.

Η Φραν έστρεψε το βλέμμα της πάνω μου. Ρούφηξε τα χείλη της. Αλλά δεν είπε τίποτα.

Ο Μπαντ είπτε: «Δοιπόν, τι άλλα νέα;»

«Πάρτε λίγους ξηρούς καρπούς ακόμα» είπτε η Όλλα. «Το φαγητό θα είναι έτοιμο σε λίγη ώρα».

Ένα κλάμα ακούστηκε από κάποιο από τα πίσω δωμάτια του σπιτιού.

«Όχι πάλι αυτός» είπτε η Όλλα στον Μπαντ κάνοντας μια γκριμάτσα.

«Ο μικρούλης μας» είπτε ο Μπαντ. Έγειρε πίσω στην πολυθρόνα παρακολουθώντας το υπόλοιπο της κούρσας, τρεις τέσσερις γύρους ακόμα, με κλειστό ήχο.

Το μωρό ακούστηκε μια δυο φορές ακόμα, μικρές παραπονητικές κραυγές που έρχονταν απ' το δωμάτιο στο πίσω μέρος του σπιτιού.

«Δεν ξέρω» είπτε η Όλλα. Σηκώθηκε απ' την καρέκλα της. «Είμαστε σχεδόν έτοιμοι. Να σουρώσω μόνο το φαγητό. Αλλά καλύτερα να ρίξω πρώτα μια ματιά στο μωρό. Εσείς παιδιά δεν πάτε να καθίσετε στο τραπέζι; Δεν θα κάνω πάνω από ένα λεπτό».

«Θα 'θελα να δω το μωρό» είπτε η Φραν.

Η Όλλα κρατούσε ακόμα τα δόντια στα χέρια της. Πήγε και τα έβαλε ξανά πάνω στην τηλεόραση. «Μπορεί να τον αναστατώσει αυτό» είπτε. «Δεν έχει συνηθίσει στους ξένους. Περίμενε πρώτα να δω αν μπορέσω να τον κοιμίσω ξανά. Μετά μπορείς να μπεις μέσα. Μόλις τον πάρει ο ύπνος». Είπτε αυτά τα λόγια κι ύστερα προχώρησε στο βάθος του διαδρόμου κι άνοιξε την πόρτα ενός δωματίου. Γλίστρησε μέσα κι έκλεισε την πόρτα πίσω της. Το μωρό σταμάτησε να κλαίει.

Ο Μπαντ έκλεισε την τηλεόραση και περάσαμε στο τραπέζι. Ο Μπαντ κι εγώ μιλούσαμε για τη δουλειά. Η Φραν άκουγε. Πότε

πότε έκανε από καμιά ερώτηση. Ήμουν σίγουρος όμως ότι βαριόταν κι ίσως να ένιωθε χολωμένη με την Όλλα που δεν την είχε αφήσει να δει το μωρό. Έριξε μια ματιά στην κουζίνα της Όλλα. Πήρε μια τούφα μαλλιών στα δάχτυλά της κι άρχισε να περιεργάζονται τα πράγματα της Όλλα.

Η Όλλα επέστρεψε στην κουζίνα και είπε: «Τον άλλαξα και του έδωσα το παπάκι του. Ίσως τώρα μας αφήσει να φάμε. Αλλά μην είστε και σίγουροι». Σήκωσε το καπάκι κι έβγαλε την κατσαρόλα απ' το μάτι. Έχυσε την κόκκινη σάλτσα σ' ένα μπολ κι έφερε το μπολ στο τραπέζι. Ξεσκέπασε και κάποιες άλλες κατσαρόλες και κοίταξε να δει αν ήταν όλα έτοιμα. Στο τραπέζι υπήρχε βραστό χοιρινό, γλυκοπατάτες, πουρές πατάτας, φασόλια γίγαντες, ρόκα καλαμπόκι, πράσινη σαλάτα. Η φρατζόλα της Φραν βρισκόταν σε δεσπόζουσα θέση δίπλα στο χοιρινό.

«Ξέχασα τις χαρτοπετσέτες» είπε η Όλλα. «Ξεκινήστε. Τι θα πιείτε; Ο Μπαντ πίνει γάλα μ' όλα του τα γεύματα».

«Κι εγώ γάλα» είπα εγώ.

«Για μένα νερό» είπε η Φραν. «Θα βάλω μόνη μου. Δεν θέλω να σε χασομερώ. Έχεις τόσα να κάνεις». Έκανε να σηκωθεί απ' την καρέκλα της.

Η Όλλα είπε: «Σε παρακαλώ. Είστε παρέα. Μη σηκώνεσαι. Θα σου το φέρω εγώ». Είχε ξανά κοκκινίσει.

Καθόμασταν με τα χέρια στα γόνατά μας περιμένοντας. Σκεφτόμουν εκείνα τα γύψινα δόντια. Η Όλλα επέστρεψε με τις χαρτοπετσέτες, ψηλά ποτήρια με γάλα για τον Μπαντ κι εμένα, κι ένα ποτήρι παγωμένο νερό για τη Φραν. Η Φραν είπε: «Ευχαριστώ».

«Παρακαλώ» είπε η Όλλα. Έπειτα πήρε κι αυτή θέση. Ο Μπαντ ξερόβηξε. Έγειρε το κεφάλι του κι είπε μια μικρή προσευχή. Μιλούσε τόσο σιγά που μετά βίας ξεχώριζα τα λόγια. Έπιασα όμως την κεντρική ιδέα – ευχαριστούσε την Υπέρτατη Δύναμη για την τροφή που επρόκειτο να καταναλώσουμε.

«Αμήν» είπε η Όλλα, μόλις τέλειωσε.

Ο Μπαντ μού πέρασε την πιατέλα με το χοιρινό και σερβιρίστηκε λίγο πουρέ. Καταπιαστήκαμε με το φαγητό. Δεν μιλούσαμε πολύ, μόνο κάπου κάπου ο Μπαντ ή εγώ θα λέγαμε: «Πολύ ωραίο χοιρινό». Ή: «Αυτό καλαμπόκι είναι το πιο γλυκό καλαμπόκι που έχω φάει ποτέ μου».

«Το ψωμί αυτό είναι το κάτι άλλο» είπε η Όλλα.

«Μπορώ να έχω λίγη σαλάτα ακόμα, Όλλα;» είπε η Φραν μαλακώνοντας κάπως παραπάνω τη φωνή της.

«Πάρε κι άλλο» μου έλεγε ο Μπαντ περνώντας μου την πιατέλα με το χοιρινό ή το μπολ με την κόκκινη σάλτσα.

Κάπου κάπου ακούγαμε το μωρό να κάνει θόρυβο. Η Όλλα έστηνε αυτί ν' αφουγκραστεί κι ύστερα, ικανοποιημένη που ήταν κάτι παροδικό, έστρεφε ξανά την προσοχή της στο φαγητό.

«Το μωρό δεν είναι και πολύ στα καλά του απόψε» είπε η Όλλα στον Μπαντ.

«Πάντως θα ήθελα να τον δω» είπε η Φραν. «Έχει κι η αδελφή μου μωράκι. Αλλά αυτή και το μωρό μένουν στο Ντένβερ. Πότε θα πάω επιτέλους στο Ντένβερ; Έχω μια ανεψούλα που δεν έχω δει ακόμα». Η Φραν συλλογίστηκε για μια στιγμή κι ύστερα αφοσιώθηκε ξανά στο φαί της.

Η Όλλα έβαλε μια πιρουνιά χοιρινό στο στόμα της. «Ας ελπίσουμε ότι θα τον πάρει ο ύπνος» είπε.

Ο Μπαντ είπε: «Υπάρχει ακόμα αρκετό φαγητό για όλους. Πάρτε λίγο ακόμα χοιρινό και γλυκοπατάτες».

«Δεν μπορώ να βάλω μπουκιά» είπε η Φραν. Άφησε το πιρούνι της στο πιάτο. «Είναι πολύ ωραία, αλλά δεν μπορώ να φάω άλλο».

«Κράτα χώρο» είπε ο Μπαντ. «Η Όλλα έχει φτιάξει ραβέντι».

Η Φραν είπε: «Εγώ θα φάω μάλλον ένα κομματάκι. Μόλις είστε κι εσείς έτοιμοι».

«Κι εγώ» είπα. Το είπα όμως από ευγένεια. Μισούσα το ραβέντι

από τότε που ήμουν δεκατριών χρονών και είχα σιχαθεί να το τρώω με παγωτό φράουλα.

Αποτελειώσαμε τις μερίδες μας. Και τότε ακούσαμε ξανά το αναθεματισμένο παγόνι. Αυτή τη φορά είχε ανέβει στη στέγη. Το ακούγαμε πάνω απ' τα κεφάλια μας. Έβγαζε μικρά χτυπηματάκια καθώς πηγαινοερχόταν στις πλάκες της στέγης.

Ο Μπαντ κούνησε το κεφάλι του. «Ο Τζόι θα σταματήσει όπου να 'ναι. Γρήγορα θα βαρεθεί και θα πάει για ύπνο» είπε ο Μπαντ. «Κοιμάται πάνω σ' ένα δέντρο».

Το πουλί έβγαλε ξανά εκείνη την απαίσια κραυγή του. «Μεί-όου!» έσκουξε. Δεν είπε κανείς τίποτα. Και τι να έλεγε, άραγε;

Κι έπειτα η Όλλα είπε: «Θέλει να μπει μέσα, Μπαντ».

«Ναι, αλλά δεν πρόκειται» είπε ο Μπαντ. «Έχουμε κόσμο, αν δεν το πρόσεξες. Οι άνθρωποι δεν τρελαίνονται να έχουν ένα αναθεματισμένο πουλί δίπλα τους. Το βρομοπούλι αυτό και τα παλιόδόντια σου! Τι θα λένε οι άνθρωποι;» Κούνησε το κεφάλι του και γέλασε. Όλοι γελάσαμε. Γέλασε κι η Φραν μαζί μας.

«Δεν είναι βρομοπούλι, Μπαντ» είπε η Όλλα. «Τι σ' έπιασε; Εσύ τον θέλεις τον Τζόι. Από πότε άρχισες να τον αποκαλείς βρομοπούλι;»

«Από τότε που έχεσε στο χαλάκι» είπε ο Μπαντ. «Συγγνώμη για την έκφραση» είπε στη Φραν. «Καμιά φορά μου 'ρχεται να του στρίψω το λαρύγγι. Αλλά δεν αξίζει ούτε να το σκοτώσεις, έτσι δεν είναι, Όλλα; Μερικές φορές με πετάει απ' το κρεβάτι μες στ' άγρια μεσάνυχτα με τις στριγκλιές του. Δεν αξίζει φράγκο – έτσι δεν είσαι, Όλλα;»

Η Όλλα κούνησε το κεφάλι της με τις ανοησίες του Μπαντ. Παραμέρισε μερικές φασόλες στο πιάτο της.

«Πώς και πήρατε ένα παγόνι στο σπίτι;» ρώτησε να μάθει η Φραν.

Η Όλλα σήκωσε το βλέμμα της από το πιάτο της. «Πάντα ήθελα να έχω ένα παγόνι. Από τότε που ήμουν μικρό κορίτσι και είδα μια

φωτογραφία του σ' ένα περιοδικό. Μου φάνηκε το ομορφότερο πλάσμα που είχα αντικρίσει ποτέ. Έκοψα τη φωτογραφία και την έβαλα πάνω απ' το κρεβάτι μου. Την κράτησα χρόνια ολόκληρα. Κι όταν ο Μπαντ κι εγώ ήρθαμε σ' αυτό εδώ το σπίτι, θεώρησα πως ήταν η κατάλληλη ευκαιρία. Είπα: «Μπαντ, θέλω ένα παγόνι». Ο Μπαντ βρήκε την ιδέα αστεία».

«Τελικά ρώτησα κι έμαθα» είπε ο Μπαντ. «Άκουσα να λένε για κάποιον τύπο που εξέθρεφε παγόνια στη διπλανή επαρχία. Πουλιά του παραδείσου. Έτσι τα αποκαλούσε. Πληρώσαμε εκατό δολάρια γι' αυτό το πουλί του παραδείσου» είπε. Χτύπησε το κούτελό του. «Θεέ και Κύριε, διάλεξα γυναίκα με ακριβά γούστα». Έσκασε ένα χαμόγελο στην Όλλα.

«Μπαντ» είπε η Όλλα. «Δεν είναι έτσι και το ξέρεις. Πέρα απ' όλα τ' άλλα, ο Τζόι είναι και καλός φύλακας» είπε στη Φραν. «Δεν χρειαζόμαστε σκύλο με τον Τζόι. Ακούει τα πάντα».

«Αν τα πράγματα σφίξουν, καταπώς λένε, βλέπω να χώνω τον Τζόι στην κατσαρόλα» είπε ο Μπαντ. «Με τα φτερά και τα πούπουλα».

«Μπαντ! Δεν είναι αστεία αυτά» είπε η Όλλα. Παρ' όλα αυτά, γέλασε, κι έτσι είχαμε την ευκαιρία να δούμε ξανά τα δόντια της.

Το μωρό ξανάρχισε να κλαίει. Αυτή τη φορά για τα καλά. Η Όλλα έβγαλε την πετσέτα της και σηκώθηκε απ' το τραπέζι.

Ο Μπαντ είπε: «Ησυχία δεν βρίσκουμε. Φέρ' τον εδώ, Όλλα».

«Γι' αυτό πάω» είπε η Όλλα και πήγε να φέρει το μωρό.

Το παγόνι έσκουξε άλλη μια φορά, κι ένιωσα να μου σηκώνεται η τρίχα. Κοίταξα τη Φραν. Έπιασε την πετσέτα της και την άφησε πάλι κάτω. Κοίταξα προς το παράθυρο της κουζίνας. Έξω ήταν σκοτάδι. Το παράθυρο ήταν ανοιχτό και υπήρχε σήτα στο κάσωμα. Σαν να άκουσα το πουλί στην μπροστινή βεράντα.

Η Φραν έστρεψε το βλέμμα της και κοίταξε προς το διάδρομο. Περιμένε την Όλλα και το μωρό.

Μετά από λίγο, ήρθε η Όλλα με το μωρό. Κοίταξα το μωρό και πήρα βαθιά ανάσα. Η Όλλα κάθισε στο τραπέζι με το μωρό. Το κρατούσε απ' τις μασχάλες όρθιο στην αγκαλιά της για να το βλέπουμε. Κοίταξε τη Φραν κι έπειτα εμένα. Το πρόσωπό της δεν κοκκίνιζε πλέον. Περίμενε κάποιο σχόλιό μας.

«Α!» έκανε η Φραν.

«Τι είναι;» είπε αμέσως η Όλλα.

«Τίποτα» είπε η Φραν. «Μου φάνηκε πως είδα κάτι στο παράθυρο. Σαν να 'ταν νυχτερίδα».

«Δεν έχουμε νυχτερίδες εδώ πέρα» είπε η Όλλα.

«Μπορεί να ήταν καμιά πεταλούδα» είπε η Φραν. «Πάντως κάτι ήταν» είπε. «Βρε ένα μωράκι!»

Ο Μπαντ κοίταζε το μωρό. Μετά έριξε μια ματιά στη Φραν. Έγειρε την καρέκλα του στα πίσω πόδια και κούνησε το κεφάλι του. Κούνησε ακόμα μια φορά το κεφάλι του και είπε: «Εντάξει, δεν έγινε και τίποτα. Ξέρουμε πως δεν είναι και ο πρώτος κούκλος. Δεν είναι ο Κλαρκ Γκέιμπλ. Περιμένετε όμως να δείτε. Με λίγη τύχη, ξέρετε, μεγαλώνοντας μπορεί να μοιάσει και στον πατέρα του».

Το μωρό καθόταν στην αγκαλιά της Όλλα και μας κοίταζε. Η Όλλα είχε κατεβάσει τα χέρια της στη μέση του έτοιμου να το μωρό να μπορεί να κουνιέται πέρα δώθε στα χοντρά του ποδαράκια. Χωρίς αμφιβολία, ήταν το πιο άσχημο μωρό που είχα δει ποτέ μου. Ήταν τόσο άσχημο που μου είχε κοπεί η μιλιά. Δεν μπορούσα να βγάλω λέξη. Δεν εννοώ πως ήταν άρρωστο ή παραμορφωμένο. Τίποτα τέτοιο. Ήταν απλώς άσχημο. Είχε ένα μεγάλο κατακόκκινο πρόσωπο, γουρλωτά μάτια, φαρδύ μέτωπο και κάτι φαρδιά χοντρά χείλη. Δεν είχε σχεδόν καθόλου λαιμό κι είχε τρία τέσσερα προγούλια. Τα προγούλια του ξεκινούσαν ακριβώς κάτω απ' τα αυτιά του, τα δε αυτιά του προεξείχαν από το γυμνό του κεφάλι. Το λίκος ξεχείλιζε γύρω απ' τους καρπούς του. Τα μπράτσα του και τα δάχτυλά του ήταν χοντρά. Και άσχημο να το αποκαλούσες χάρη του έκανες.

Το άσχημο μωρό ήταν όλο φασαρία και χοροπηδούσε στην αγκαλιά της μητέρας του. Έπειτα σταμάτησε να χοροπηδάει. Έγειρε μπροστά και προσπαθούσε ν' απλώσει το χοντρό του χέρι στο πιάτο της Όλλα.

Έχω δει μωρά και μωρά. Όταν ήμουν παιδί, οι δυο αδελφές μου είχαν έξι μωρά συνολικά. Είχα διαρκώς μωρά μες στα πόδια μου, όταν ήμουν παιδί. Έχω δει μωρά στα μαγαζιά και ούτε καθεξής. Αλλά αυτό το μωρό δεν παιζόταν με τίποτα. Η Φραν είχε κολλήσει κι εκείνη. Φαντάζομαι πως ούτε κι εκείνη ήξερε τι να πει.

«Θηρίο παιδί, ε;» είπα.

Ο Μπαντ είπε: «Σου λέω, σε λίγο θα παίζει ποδόσφαιρο. Πάω στοίχημα, αν δεν του δώσεις να φάει, θα γκρεμίσει το σπίτι».

Και για του λόγου το αληθές, η Όλλα κάρφωσε με το πιρούνι της λίγες γλυκοπατάτες κι έφερε το πιρούνι στο στόμα του μωρού. «Μωράκι μου εσύ» είπε στο χοντρό αυτό πλάσμα, αδιαφορώντας για μας.

Το μωρό έσκυψε κι άνοιξε το στόμα του για τις γλυκοπατάτες. Τεντώθηκε προς το πιρούνι της Όλλα, καθώς εκείνη κατεύθυνε τις γλυκοπατάτες στο στόμα του, και τις έχαψε. Το μωρό μασούλισε την τροφή κι ύστερα άρχισε ξανά το χοροπηδητό. Ήταν τόσο γουρλομάτης σαν να το είχαν βάλει στην πρίζα.

Η Φραν είπε: «Τι μωρό είν' αυτό, Όλλα».

Το μωρό καταλερώθηκε κι άρχισε ξανά την γκρίνια.

«Βάλε τον Τζόι μέσα» είπε η Όλλα στον Μπαντ.

Ο Μπαντ κατέβασε τα πόδια της καρέκλας του στο πάτωμα. «Μάλλον θα πρέπει να ρωτήσουμε πρώτα τα παιδιά, αν δεν τους πειράζει» είπε ο Μπαντ.

Η Όλλα κοίταξε τη Φραν κι έπειτα κοίταξε εμένα. Το πρόσωπό της είχε γίνει ξανά κόκκινο. Το μωρό χτυπιόταν στην αγκαλιά της, παλεύοντας να κατέβει κάτω.

«Φίλοι είμαστε» είπα. «Κάνετε όπως νομίζετε».

Ο Μπαντ είπε: «Μπορεί να μη θέλουν ένα μεγάλο πουλί σαν τον Τζόι μέσα στο σπίτι. Αυτό το σκέφτηκες, Όλλα;»

«Παιδιά, σας πειράζει;» είπε η Όλλα. «Αν έρθει μέσα ο Τζόι; Έχει πάρει ανάποδες απόψε το πουλί. Το ίδιο και το μωρό, μου φαίνεται. Είναι μαθημένο να παίζει λίγο με τον Τζόι προτού κοιμηθεί. Κανείς απ' τους δυο δεν θα ηρεμήσει απόψε».

«Μη μας ρωτάς εμάς» είπε η Φραν. «Εμένα δεν με πειράζει να μπει μέσα το πουλί. Δεν έχω έρθει τόσο κοντά με τέτοιο πουλί ξανά. Αλλά δεν με νοιάζει». Κοίταξε προς το μέρος μου. Φαντάζομαι πως ήθελε να πω κι εγώ κάτι.

«Διάολε, όχι» είπα. «Φέρ' τον μέσα». Έπιασα το ποτήρι μου κι αποτελείωσα το γάλα μου.

Ο Μπαντ σηκώθηκε απ' τη θέση του. Πήγε στην εξώπορτα και την άνοιξε. Άναψε τα φώτα της αυλής.

«Πώς το λένε το μωράκι σας;» ρώτησε να μάθει η Φραν.

«Χάρολντ» είπε η Όλλα. Έδωσε στον Χάρολντ κι άλλες γλυκοπατάτες απ' το πιάτο της. «Είναι πραγματικά πανέξυπνος. Ξυράφι σκέτο. Καταλαβαίνει πάντα τι του λες. Έτσι δεν είναι, Χάρολντ; Περίμενε να δεις όταν θ' αποκτήσεις κι εσύ παιδί, Φραν».

Η Φραν απόμεινε να την κοιτάζει. Άκουσα την εξώπορτα ν' ανοίγει κι έπειτα να κλείνει.

«Είναι όντως έξυπνος» είπε ο Μπαντ επιστρέφοντας στην κουζίνα. «Πήρε απ' τον πατέρα της Όλλα. Είχε τουλάχιστο κάποιον έξυπνο να μοιάσει».

Κοίταξα πίσω απ' την πλάτη του Μπαντ κι είδα το παγόνι να τριγυρνάει στο σαλόνι, τινάζοντας πέρα δώθε το κεφάλι του, έτσι όπως περιστρέφεις ένα καθρεφτάκι. Τινάχτηκε κι ακούστηκε λες και κάποιος στο διπλανό δωμάτιο ανακάτευε μια τράπουλα.

Έκανε ένα βήμα μπροστά κι ύστερα άλλο ένα.

«Μπορώ να πάρω το μωρό αγκαλιά;» είπε η Φραν. Το είπε σαν να ζητούσε χάρη απ' την Όλλα.

Η Όλλα πέρασε το μωρό στη Φραν πάνω απ' το τραπέζι.

Η Φραν προσπάθησε να βολέψει το μωρό στα γόνατά της. Αλλά το μωρό άρχισε να στριφογυρνάει και να βγάζει κραυγές.

«Χάρολντ» είπε η Φραν.

Η Όλλα παρακολουθούσε τη Φραν με το μωρό. Είπε: «Όταν ο παππούς του Χάρολντ ήταν δεκαέξι χρονών, βάλθηκε να διαβάσει την εγκυκλοπαίδεια από το Α στο Ω. Και το κατάφερε. Την τελείωσε στα είκοσι. Λίγο πριν γνωρίσει τη μαμά μου».

«Πού βρίσκεται τώρα;» ρώτησα. «Τι κάνει;» Ήθελα να μάθω τι είχε απογίνει ένας άνθρωπος που είχε βάλει ένα τέτοιο στόχο στη ζωή του.

«Έχει πεθάνει» είπε η Όλλα. Παρακολουθούσε τη Φραν, που είχε ξαπλώσει τώρα το μωρό ανάσκελα στα γόνατά της. Η Φραν γαργάλισε το μωρό κάτω από ένα απ' τα προγούλια του. Άρχισε να του μιλάει μωρουδίστικα.

«Δούλευε στο δάσος» είπε ο Μπαντ. «Οι ξυλοκόποι τού έριξαν ένα δέντρο κατακέφαλα».

«Η μαμά πήρε κάποια λεφτά απ' την ασφάλεια» είπε η Όλλα. «Αλλά τα ξόδεψε. Ο Μπαντ τής στέλνει κάτι κάθε μήνα».

«Όχι πολλά» είπε ο Μπαντ. «Δεν μας περισσεύουν κι εμάς. Αλλά μάνα της Όλλα είναι».

Στο μεταξύ το παγόνι είχε πάρει θάρρος κι άρχισε να κινείται αργά προς την κουζίνα με απότομες λικνιστές κινήσεις. Το κεφάλι του ήταν ανασηκωμένο αλλά υπό κλίση και τα κατακόκκινα μάτια του ήταν καρφωμένα πάνω μας. Το λοφίο του, μια μικρή τούφα φτερά, ορθωνόταν λίγα εκατοστά πάνω απ' το κεφάλι του. Η πλουμιστή ουρά του ήταν ανοιχτή. Το πουλί σταμάτησε κάνα δυο μέτρα απ' το τραπέζι και βάλθηκε να μας παρατηρεί.

«Δεν τα αποκαλούν για πλάκα πουλιά του παραδείσου» είπε ο Μπαντ.

Η Φραν δεν σήκωσε το βλέμμα της. Είχε στραμμένη όλη της την προσοχή στο μωρό. Του χτυπούσε παλαμάκια, και το μωρό την

είχε καταβρεί μ' αυτό. Θέλω να πω, τουλάχιστο το χοντρό πλασματάκι είχε πάψει να μας παίρνει το κεφάλι. Το έφερε στον οβέρκο της και του ψιθύρισε κάτι στο αυτί.

«Δοιπόν» είπε η Φραν «μην πεις σε κανέναν τι σου είπα».

Το μωρό την κοίταζε με τα γουρλωτά του μάτια. Έπειτα άπλωσε τη μικρή παλάμη κι έπιασε μια τούφα απ' τα ξανθά μαλλιά της Φραν. Το παγόνι πλησίασε κι άλλο στο τραπέζι. Κανείς μας δεν έλεγε τίποτα. Καθόμασταν απλώς ακίνητοι. Ο μικρούλης Χάρολντ είδε το πουλί. Άφησε τα μαλλιά της Φραν κι ανασηκώθηκε στα γόνατά της. Έδειξε με τα χοντρά του δάχτυλα το πουλί. Χοροπηδούσε πάνω κάτω ξεφωνίζοντας.

Το παγόνι έκανε γρήγορα τον κύκλο του τραπεζιού και τράβηξε κατευθείαν στο μωρό. Έτριψε τον μακρύ λαιμό του στα ποδαράκια του μωρού. Έχωσε το ράμφος του κάτω απ' το σακάκι της πιτζάμας του μωρού και κουνούσε το σφιχτό του κεφάλι πέρα δώθε. Το μωρό γελούσε και χτυπούσε τα πόδια του. Γλιστρώντας με την πλάτη στα γόνατα της Φραν κατάφερε να κατέβει στο πάτωμα. Το παγόνι συνέχιζε να σπρώχνει το μωρό, λες κι ήταν κάποιο παιχνίδι που έπαιζαν. Η Φραν έσφιξε το μωρό στα πόδια της, καθώς εκείνο πάσχιζε να ξεφύγει.

«Δεν το πιστεύω» είπε.

«Το παγόνι είναι θεόμωρλο, δεν υπάρχει περίπτωση» είπε ο Μπαντ. «Το ανόητο, δεν μπορεί να καταλάβει ότι είναι πουλί, αυτό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημά του».

Η Όλλα χαμογέλασε δείχνοντας ξανά τα δόντια της. Κοίταξε τον Μπαντ. Ο Μπαντ έσπρωξε την καρέκλα του μακριά απ' το τραπέζι και κούνησε το κεφάλι του.

Ήταν όντως άσχημο μωρό. Αλλά, απ' ό,τι κατάλαβα, αυτό δεν είχε και πολλή σημασία για τον Μπαντ και την Όλλα. Ή και να είχε, ίσως και να σκέφτηκαν απλά, εντάξει και τι έγινε που είναι άσχημο. Είναι το μωράκι μας. Κι αυτό είναι η πρώτη φάση. Σύντομα θα

περνούσαν σε άλλη φάση. Υπάρχει αυτή η φάση και μετά ακολουθεί μια άλλη φάση. Τα πράγματα με τον καιρό παίρνουν το δρόμο τους, απ' τη στιγμή που περνάς όλες αυτές τις φάσεις. Μπορεί κάτι τέτοιο να σκέφτηκαν.

Ο Μπαντ πήρε το μωρό στα χέρια του και το στριφογύρισε πάνω απ' το κεφάλι του, μέχρι που ο Χάρολντ άρχισε να τσιρίζει. Το παγόνι άνοιξε τα φτερά του και κοίταζε.

Η Φραν κούνησε ξανά το κεφάλι της. Ίσιασε το φουστάνι της εκεί όπου καθόταν το μωρό. Η Όλλα έπιασε το πιρούνι της και κάρφωσε μερικές φασόλες στο πιάτο της.

Ο Μπαντ κατέβασε το μωρό στο γοφό του και είπε: «Έχει ακόμα γλυκό και καφέ».

Εκείνο το βράδυ στου Μπαντ και της Όλλα ήταν το κάτι άλλο. Ήξερα πως ήταν ξεχωριστό. Σχεδόν τα πάντα στη ζωή μου μου φάνηκαν όμορφα. Περιμένα πώς και πώς να βρεθούμε μόνοι μας με τη Φραν και να της εξηγήσω πώς αισθανόμουν. Έκανα μια ευχή εκείνο το βράδυ. Καθισμένος εκεί στο τραπέζι, έκλεισα για μια στιγμή τα μάτια μου και συλλογίστηκα δυνατά. Αυτό που ευχήθηκα ήταν να μην ξεχάσω ποτέ εκείνο το βράδυ, να μη φύγει ποτέ απ' τη σκέψη μου. Κι αυτή η ευχή επαληθεύτηκε. Και ήταν για κακή μου τύχη. Αλλά φυσικά δεν μπορούσα τότε να το ξέρω.

«Τι σκέφτεσαι, Τζακ;» μου είπε ο Μπαντ.

«Απλώς σκέφτομαι» είπα και του χαμογέλασα.

«Δεν κάνει να μάθουμε;» είπε η Όλλα.

Χαμογέλασα απλώς ξανά και κούνησα το κεφάλι μου.

Αφού γυρίσαμε σπίτι απ' του Μπαντ και της Όλλα εκείνο το βράδυ και ξαπλώσαμε στο κρεβάτι, η Φραν είπε: «Γλυκέ μου, γέμισέ με με τα υγρά σου!» Μόλις το είπε, τα λόγια της με διαπέρασαν απ' την κορφή ως τα νύχια, έβγαλα μια κραυγή και τελείωσα.

Αργότερα, τότε που τα πράγματα είχαν πια αλλάξει για μας, κι

είχε έρθει το μωρό κι όλα τα σχετικά, η Φραν θα έβλεπε πίσω σ' εκείνο το βράδυ στου Μπαντ και της Όλλα την αρχή της αλλαγής στη ζωή μας. Αλλά δεν είχε δίκιο. Η αλλαγή ήρθε αργότερα – κι όταν ήρθε, ήταν σαν κάτι που συνέβη σε άλλους ανθρώπους, όχι κάτι που θα μπορούσε να έχει συμβεί σ' εμάς.

«Πανάθεμά τους, αυτούς και το κακάσχημο μωρό τους» έλεγε η Φραν χωρίς προφανή λόγο, την ώρα που βλέπαμε τηλεόραση αργά το βράδυ. «Κι αυτό το βρομερό πουλί» έλεγε. «Χριστέ μου, τι το ήθελαν!» έλεγε η Φραν. Λέει συχνά τέτοια πράγματα, αν και δεν έχει ξαναδεί τον Μπαντ και την Όλλα από τότε.

Η Φραν δε δουλεύει πια στο γαλακτοπωλείο κι έχει κόψει τα μαλλιά της καιρό πριν. Μου πάχυνε κιόλας. Δεν μιλάμε γι' αυτό. Και τι να πούμε;

Με τον Μπαντ βλέπουμε ακόμα στο εργοστάσιο. Δουλεύουμε μαζί και τρώμε το κολατσιό μας παρέα. Αν τον ρωτήσω, μου λέει για την Όλλα και τον Χάρολντ. Ο Τζόι μάς άφησε χρόνους. Πέταξε πάνω στο δέντρο του ένα βράδυ κι αυτό ήταν. Δεν ξανακατέβηκε ποτέ. Γεράματα ίσως, λέει ο Μπαντ. Οι κουκουβάγιες ανέλαβαν τα υπόλοιπα. Ο Μπαντ σηκώνει τους ώμους. Τρώει το σάντουιτς και λέει πως ο Χάρολντ θα γίνει κάποτε σπουδαίος αμυντικός. «Να τον δεις πώς έγινε» λέει ο Μπαντ. Συγκατανεύω. Εξακολουθούμε να είμαστε φίλοι. Αυτό δεν έχει αλλάξει σε τίποτα. Προσέχω όμως τι και πώς του το λέω. Και ξέρω πως το καταλαβαίνει κι εύχεται να ήταν αλλιώς τα πράγματα. Κι εγώ το εύχομαι αυτό.

Μια στις τόσες ρωτάει για την οικογένειά μου. Όταν με ρωτάει, του λέω πως είναι όλοι καλά. «Όλοι καλά» λέω. Κλείνω το καλαθάκι μου και βγάζω τα τσιγάρα μου. Ο Μπαντ κουνάει το κεφάλι του και ρουφάει τον καφέ του. Η αλήθεια είναι ότι το παιδί μου έχει το διάβολο μέσα του. Δεν μιλάω όμως γι' αυτό. Ούτε ακόμα και με τη μάνα του. Ειδικά μ' αυτή. Για να το πούμε αλλιώς, μιλάμε ολοένα και λιγότερο μεταξύ μας. Κυρίως βλέπουμε τηλεόραση. Το θυμά-

μαι όμως καλά εκείνο το βράδυ. Φέρνω στο νου μου το παγόνι να σηκώνει αργά το γκρίζο του πόδι και να γυρνάει ακροποδητί γύρω απ' το τραπέζι. Κι έπειτα τον φίλο μου και τη γυναίκα του να μας καληνυχτίζουν στην μπροστινή βεράντα. Την Όλλα να δίνει στη Φραν μερικά φτερά απ' το παγόνι για το σπίτι. Θυμάμαι που χαιρετηθήκαμε σφίγγοντας τα χέρια κι αγκαλιάζοντας ο ένας τον άλλο. Στο δρόμο για το σπίτι η Φραν είχε κολλήσει δίπλα μου, έχοντας το χέρι της στο γόνατό μου. Έτσι γυρίσαμε σπίτι απ' του φίλου μου.

Όταν γράφω ένα διήγημα κι υπάρχει κάποιος που συντονίζεται μ' αυτό κατά κάποιον τρόπο, τότε είμαι ευτυχισμένος. Τι άλλο να θελήσω; Είναι σημαντικό να κάνω αυτή τη δουλειά, γιατί κάποιος τη χρειάζεται. Είναι σημαντικό να θυμόμαστε πως είμαστε άνθρωποι.

Οι ιστορίες του Κάρβερ, γεμάτες κοφτερές λεπτομέρειες, εικόνες και διαλόγους, αποκαλύπτουν με μαεστρία τον πόνο, τη δυστυχία και, καμιά φορά, τον τρόμο που κρύβεται πίσω από το συνηθισμένο. Με οδυνηρή, αστεία οξύτητα, συλλαμβάνει τα ηλεκτρικά ρεύματα και την απόγνωση που κυνηγούν τη ζωή των ανθρώπων και τη σφραγίζουν ανεξίτηλα. Ο Κάρβερ, ένας από τους μεγαλύτερους διηγηματογράφους του 20ού αιώνα, αφηγείται τις ιστορίες του χωρίς να δείχνει φανερή συμπάθεια, χωρίς μελοδραματισμούς, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα που μιλούν οι ήρωές του, με ειλικρίνεια και τρυφερότητα γι' αυτές τις ραγισμένες καρδιές που κατοικούν στον κόσμο του. Στον ανά χείρας τόμο περιλαμβάνονται οι τρεις κύριες συλλογές διηγημάτων του συγγραφέα, **Λοιπόν, θα πάψεις, σε παρακαλώ;**, **Αρχάριοι, Καθεδρικός ναός**, που αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα του έργου του και του μοναδικού, ανεπιτήδευτου ύφους του.

ISBN:978-618-03-2687-1

9 786180 326871

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82687

metaixmio.gr